

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС" бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), Правилника о обрасцу и садржини програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја и обрасцу извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја ("Службени гласник РС" бр. 24/15, 111/15, 110/16, 16/18 и 87/2019), Одлуке о буџету општине Крупањ за 2022.годину ("Службени лист општине Крупањ бр. 24/2021) и члана 40.

Статута општине Крупањ ("Службени лист општине Крупањ" бр. 4/2019) а на основу предходне сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број:

_____ од _____ .2022године, Скупштина општине Крупањ на седници одржаној дана _____ 2022.године донела је:

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ КРУПАЊ ЗА 2022.годину

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Микрорегија Рађевина и њено средиште Крупањ налазе се у западном делу Србије на десној обали реке Дрине, удаљен 30 км од границе са Босном и Херцеговином. По последњем попису становништва из 2011.године општина има укупно 17295 становника, а сам градски део броји 4429 становника. Град је долиноско насеље и лежи смештен у котлини окружен огранцима Борање, Јагодње и Соколске планине на надморској висини од 289 м., а највиши врх Рађевине је Рожањ (973 м) који се налази на Соколској планини. Кроз град протичу реке Богоштица, Кржава, Чађавица и Брштица чијим спајањем настаје река Ликодра. Општина Крупањ обухвата територију од 342 км² са укупно 23 насеља (24 месне заједнице) и граничи се са 6 суседних општина: Лозница, Мали Зворник, Љубовија, Осечина, Коцељева и Шабац. Општина административно припада мачванском округу. Крупањ је од Лознице удаљен 28 км, од Шапца 64 км, Ваљева 65 км, од Новог Сада 135 км и од Београда 150 км.

Држава	Србија
округ	мачвански
општина	Крупањ
положај	44014 СГШ 1700ЗИГД
површина	342
стСтановништво (попис 2011)	17295
месне заједнице	24
насеље	23
месне канцеларије	2

Природни услови и животна средина: Укупна површина општине износи 34.201 ха. Од тога је пољопривредних површина 18.627 ха или 54,5%, шумских 13.849 ха, тј. 40,5 %, а остало чине непродуктивне површине 1.725 ха, тј 5%. Обрадивог пољопривредног земљишта има 15.286 ха, тј 44,7% (од чега њива 36,5%, , воћњака 4,9%, винограда 0,1% и ливада 3,1%). Пашњака има 3 250 ха или 9,5%. Најзаступљенији у структури земљишта на територији општине Крупањ су њиве (36,5 %) и шумско земљиште (40,5%), а остало земљиште је заступљено мањем проценту. Подручје општине Крупањ карактерише умерено континентална клима. Сам градски део општине се налази на 289 метара надморске висине, а висинска разлика од 800 м у односу на околне планине подразумева осетне микроклиматске разлике. Падавине су у Крупању обилније него у суседним општинама, као последица

његове веће висине и окружености планинама. Планине су и узрок локалних струјања ваздуха (планински поветарци). Поднебље Рађевине и микроклима Крупањ су значајне природне компоненте за туристички развој регије и општине. Ваздух је овде свеж и чист – струјање са планина ваздуха обогаћеног озоном. Дужина вегетативног периода у вишим деловима износи 220 дана, а у нижим деловима општине креће се до 260 дана. Велики број изворишта воде постоји и на планинама Борања и Јагодња. Нижи делови Рађевине сиромашнији су падавинама, али су и они богати водом која отиче са планина. Велике количине изворишта и речни токови представљају одличну базу за водоснабдевање општине. Међутим водни потенцијал ствара и проблеме као што су: ерозије земљишта, поплаве и појаве клизишта. Бујични токови због нерегулисаних речних корита усецају вододерине, одсецају земљиште (често су угрожене саобраћајнице), испирањем га деградирају, а у суподини образују плавине. Водни потенцијал општине (бројност планинских извора, густина речне мреже од 962 м/км) није довољно искоришћен за снабдевање становништва, привреде и пољопривреде (за наводнавање). Од укупне површине територије општине (342 км²) у приватном власништву налази се 271,32 км² или 79,33 % земљишта. Највећи део пољопривредног (97%) и 65,2 % шумског земљишта су приватна својина. Изузетну повољну власничку ситуацију над земљиштем, ограничава уситњеност парцела и њихов облик. Шуме су на територији општине Крупањ углавном мешовите (буква, храст и јела), а чисто четинарске се јављају само у највишим деловима планина. Од шума у државној својини најзаступљеније су букове (око 80%), па храстове, багремове и борове. Са циљем обнове и проширења шумског покривача 1976. године засађено је 60 ха лишћара и 33 ха четинара. У приватном сектору преовлађују букове шуме (51%), па храстове, багремове и вештачки подигнути четинари. Издавачке шуме овог сектора су слабије и уситњеније, а често су уклопљене у пољопривредне поседе. Многе шуме карактеришу и стабла дивљег воћа, јабука, крушка, трешња као и ниско грмље. Шуме су богате и квалитетним врстама печурака (вргањ, лисичарка). Званично заштићена природна добра су је општи резерват природе „Данилова коса“ уз неколико споменика природе и друга културна добра.

Структура земљишта у општини Крупањ

категорија земљишта	укупна површина (ха)	укупна површина (%)
њива	12496	36,5
воћњаци	1675	4,9
виногради	51	0,1
ливаде	1063	3,1
обрадиве површине	15286	44,7
пашњаци	3250	9,5
рибњаци	-	-
трстици и баре	-	-
пољопривредне површине	18627	54,5
шумско земљиште	13849	40,5
неплодно земљиште	1725	5
укупна површина	34201	100

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Општина Крупањ има 17295 становника по евиденцији из последњег пописа становника Србије из 2011.године. Негативан раст, тј. смањење укупног броја становника почиње од шездесетих година и траје до дан данас. Тако се у периоду од 1953.године до 2011.год. број становника смањо за 31,9%. Од педесетих година број градског становништва константно се повећава а руралног смањује. Према националној припадности становништва општине Крупањ највећа је заступљеност Срба и она се креће 96,15% (16629), а преостала 3,85% чине остале националне мањине. Од осталих етничких група већу заступљеност имају муслимани 0,96% (167) , роми 0,77% (133), бошњаци 29% (50), а остале мање. Према званичним подацима из пописа 2011.године, старосна структура становништва општине Крупањ има следећа обележја: становништво млађе од 19 година чини 19,71% популације, грађани од 19 до 64 године су заступљени са 62,64%, а грађани преко 65 године живота

заступљени су са 17,65%. У погледу заступљености према старосној структури у укупној популацији забележени су и следећи трендови: смањен је број најмлађе популације предшколске и школске деце као последице пада природног прираштаја ; опао је број радно способног становништва (од 15-64 године старости) ; знатно је повећан удео најстарије популације, становништво старог 65 и више година, који чини 17,65 % укупне популације по последњем попису; општину Крупањ карактерише процес демографског старења. Просечна старост становништва општине Крупањ у 2011.години је 42,9 године, а на нивоу Републике Србије је 41,2 године, а региона Шумадије и Западне Србије 42,3 године. Што се тиче односа урбаног и руралног становништва општине Крупањ, по последњем званичном попису из 2011. године 74,4% (12866) становника општине чини рурално становништво, а 25,6% (4429) урбаном становништвом. Значи да већину становништва општине чини рурално (сеоско) становништво, а што општину Крупањ сврстава у рурални тип општина, четврта група развијености (испод 60% републичког просека). Број становника територије општине Крупањ износи 17295 а домаћинства има 5620, према последњем попису из 2011 .г. и подацима РЗС. Општина Крупањ је територијално организована у 23 насеља у којима број становника варира од 106 у насељу Планина, па до 4429 колико има насеља Крупањ где живи 25,6% од укупног броја становника општине Крупањ. Укупна густина насељености на територији општине Крупањ износи 51 становника по квадратном километру, што је знатно мање у односу на Србију где је 93 становника по км². Градских домаћинства је 1487, а осталих 4133 . Просечна величина домаћинства општине је 3,1 члана по домаћинству што је нешто мало више од Србије где је 2,88 члана. Генерално се смањује број вишечланих домаћинства, а повећава број самачких, а што је и резултат преласка становника из села у град и гашења већих сеоских домаћинства, а формирања малих градских. Територијално насељена места општине су доста разута као и домаћинства по селима до којих је понекад отежан долазак. Према најновијим подацима виталне статистике РЗС од јануара 2022.године сачињен је пресек срединим 2020 године и утврђено да је укупан број становника на територији општине Крупањ 15079; густина насељености 44 становника на 1km² ; стопа живорођених 8, стопа умрлих 21, стопа природног прираштаја -13; очекивано трајање живота живорођених 74 године, просечна старост 45 година; просечан број чланова домаћинства 3,07. Сходно подацима РЗС број становника 1961.г. износио је 24520 да би се 2020 године смањио на 15079. Упоредивши податке за период 1961-2020.г. број живорођених је 555:122 а умрлих 229:322, што даље говори да је природни прираштај 1961.г. био 326 становника а 2020. године минус 200 становника. Према истим подацима, старосна структура становништва општине Крупањ има следећа обележја: становништво млађе од 17 година чини 16% популације, грађани од 18 до 64 године су заступљени са 61%, а грађани преко 65 године живота заступљени су са 23%.Структура становништва према активностима указује на то да активно становништво учествује у укупном становништву са 40,44 %. Већа је заступљеност мушке популације које је активно и то 4608 према женској 2386. Самим тим веће је и учешће мушког пола у активном обављању посла и са личним примањима, док је већи број жена издржаваних лица. По подацима са последњег пописа становништва из 2011. године у образовној структури становништва општине Крупањ највећа је заступљеност средње школе са 38,99% лица, затим са незавршеном основном школом 25,5%, па основном школом 20,7% лица, а 6,29% је без школске спреме. Заступљеност са завршеном високом школом је 2,95%, а са вишом школом 2,77%. По истом попису укупан број неписмених лица у општини је 728, од чега жена знатно више и то 640 (8,19%) , док мушкараца 88 (1,10%). Највише неписмених има међу старијом популацијом становништва преко 60 година старости и у сеоским срединама.

Старосна структура и број

попис	1991	2002	2011
удео деце предшколског узраста %	1946	1360	1121
удео деце предшколског узраста %	8,89	6,73	6,20
број деце школског узраста (7-14)	2485	1986	1607
удео деце школског узраста %	11,35	9,83	8,89
радни контингент (15-64)	15431	13527	12212
удео радног контингента %	70,52	66,99	67,58
старији од 65година	2017	3160	3052
удео старији 65 и више година %	9,21	15,65	17,56

Диверзификација руралне економије: У структури укупне запослености више запослених је у сектору предузећа и осталих организација 1040 (59,29%), а 714 у приватном сектору (40,91%). Гледано на полну структуру нешто више је запослено мушкараца од жена у општини Крупањ и креће се 56,16% запослених мушкараца и 43,84% жена. Највећи број је запослених у образовању, па прерађивачкој индустрији, здравству и социјалној заштити, државној управи, грађевинарству, трговини и у осталим делатностима мање. Стопа незапослености 2013. године у општини Крупањ износи 38,06% и одређена је као учешће незапослених у збиру запослених и незапослених лица општине. Поређења ради, стопа незапослености на нивоу Републике Србије на крају 2013. године износи 28,9. У општини Крупањ од 1997 године до 2010 године број запослених се преполовио и са преко 3200 опао на око 1600 запослених. Од 2010 године број запослених расте, 2013 године је износио 1754 а од 2015 године и регистровани индивидуални пољопривредници су укључени у укупан број запослених па тај број 2018 године износи 3073. У структури запослених у 2018 години 1496 лица је запослено код правних лица, 892 лица код предузетника и 684 регистрованих пољопривредних газдинстава који се рачунају као запослена лица. У 2018 години повећао се број запослених код предузетника за 69 и у привредним друштвима, установама, задругама и организацијама за 18 лица у односу на 2017 годину. Као што се може видети тренд је бржи раст запослености код приватних предузетника. У односу на податак о броју запослених од 1606 из 2010 године без регистрованих пољопривредних газдинстава и податак из 2018 од 2388 запослених без регистрованих пољопривредних газдинстава, број запослених на територији општине Крупањ се повећао за 782 лица или 49 % у односу на 2010 годину. Број незапослених има тренд раста од деведесетих година, и са преко хиљаду четристо 1997 године се пење на скоро 3200 незапослених, 2003 године, да би од 2005.године био у опадању и 2019. години број незапослених према евиденцији НСЗ је 1613 лица, што је мање за 166 лица у односу на 2018 годину. По подацима са последњег пописа становништва из 2011. године у образовној структури становништва општине Крупањ највећа је заступљеност средње школе са 38,99% лица, затим са незавршеном основном школом 25,5%, па основном школом 20,7% лица, а 6,29% је без школске спреме. Заступљеност са завршеном високом школом је 2,95%, а са вишом школом 2,77%. По истом попису укупан број неписмених лица у општини је 728, од чега жена знатно више и то 640 (8,19%), док мушкараца 88 (1,10%). Највише неписмених има међу старијом популацијом становништва преко 60 година старости и у сеоским срединама. Привреда структура у општини Крупањ Сем рударства и прераде дрвета у Крупњу се шездесетих година развија и индустрија текстила (велики производни капацитети вискозних тканина и позамантеријске робе), производња картонске амбалаже, контактних сочива, сушеног и хлађеног воћа, мала привреда, трговина и туризам. Девастацијом привреде у општини Крупањ деведесетих година и погрешном приватизацијом друштвених предузећа после 2000.-те године, привреда је стагнирала. Након тога почиње да се развија приватан сектор, али не у довољној мери. Укупан број регистрованих предузетничких радњи почетком 2014.године је око 398, а број регистрованих предузећа око 91. По подацима из 2018 године број регистрованих предузетничких радњи је 672, а број регистрованих предузећа је 99, што значи да је за 5 година број предузетника повећан за 274 а број регистрованих предузећа за 8. Половина предузетничких радњи нема активан статус и не остварује никакав доходак. То су углавном породичне радње и имају једно или двоје запослених из породице и претежно су то услужне делатности, угоститељске радње и продавнице., са мањим бројем радњи са производном делатношћу. У 672 предузетничке радње има 892 запослена што је 1,33 запослених по 1 радњи. Приватни сектор је у последње 2 године развио нарочито текстилну индустрију, прераду пољопривредних производа и дрвопрераду. У области производње и прераде постоји неколико малих прерађивача дрвета (стругара), у области замрзавања и лагеровања воћа (првенствено јагодичастог), ради успешно више хладњача у Крупњу. Од 2015 године изграђене су на територији Општине Крупањ 2 нове хладњаче за замрзавање и прераду јагодичастог воћа, једна у Бањевцу капацитета 200 тона и једна у Белој Цркви капацитета 500 тона, као и једна нова сушара за шљиву у Костајнику површине 600 м², и сушара за шљиву у Шљивови површине 120 м². Значајно је проширена хладњача у Мојковићу са још 2 погона за замрзавање воћа капацитета по 500 тона. Већи део становништва општине Крупањ се бави и пољопривредом. Број запослених у општини крајем 2018.године је 3073 лица заједно са регистрованим индивидуалним пољопривредницима који су од 2015 године укључени у укупан број запослених. Број незапослених према подацима РЗС на дан 31.12.2020.г. износи укупно 1638 а од тога 873 жена и 765 мушкараца а број запослених у 2019.години износи укупно 3116 а од тога 1520 је запослено правним лицима, 976 лица у предузетничким радњама и 620 су регистровани индивидуални пољопривредници. У 2020.години било је укупно 108 активних привредних друштава, два новооснована и два брисана/угашена а активних предузетничких радњи 694, новооснована 121 радња и 106 брисаних/угашених. У 2021.години било је укупно 111 активних привредних друштава,

четири новооснована и једна брисана/угашена а активних предузетничких радњи 694, новооснована 48 радња и 48 брисаних/угашених. Да би се створила могућности за отварање нових радних места и привлачење инвеститора Општина Крупањ је купила некадашњу највећу фабрику текстила „Крупању“. Фабрика поседује преко 30000 m² покривеног простора у производним халама, магацинима, радионицама, канцеларијама, лабораторијама и осталим просторима потребним за индустријску производњу. Комплекс поседује своју топлану, трафо-станицу, погон за пречишћавање отпадних вода, погон за производњу компримованог ваздуха, сопствено водоснабдевање, расхладни погон за климатизацију и систем даљинског грејања. Висина производних хала се креће од 3 до 6 метара. Укупна површина фабричког круга је преко 4 хектара. Цео комплекс је у очуваном стању и за његово коришћење нису потребна значајна средства за улагање. Дана 08.04.2015.године отворен је нов погон „Jeanci Serbia“ где је тренутно запослено 150 радника. У 2018 години у кругу некадашње Крупањке започео је са производњом погон конфекције коју је закупило предузеће „Стим“, из Лознице и упустило 50 радника текстилне струке преузетих са бироа за запошљавање. Предузеће "Агротехникс" у Крупању које производи опрему од инокс материјала и има запослених 14 радника по уговору. Предузеће "ЛИНЕ-ОИЛ" такође у кругу бивше фабрике Крупањка које се бави производњом свих врста уља и расхладних течности за хладњаке има запослено 25 радника. Предузетник Слађана Марковић "Мрки промет" из Осечине-Плужац у свом погону за дрвопрераду у Завлаци значајно проширила пословање и има запослених око тридесетак радника.Најпознатије манифестације су: Лазарева субота, Кркушијада, Дани Међаша, Петровдански сабор, Плодови Рађевине. Туристички локалитети су: Локалитет Рађев камен, Излетиште Змајевац, Ковачевића пећина, Орлићка пећина, Добри Поток, Црква Св. Вазнесења Господњег, Стара апотека, Задужбина Николе Спасића, Дом културе „Политика“, Соко град, Дом песника „Десанка Максимовић“ Музејски комплекс – Столице и село Бела Црква чувено по устанку из II светског рата. Уз „Конаке Мала Река“- сеоско домаћинство смештено у прелепој природи. До сада има петнаестак регистрованих категорисаних објеката која се баве сеоским туризмом. Кроз табеларне прегледе приказано је последње ажурно стање које се односи на период 01.01.- 30.06.2021.године преузето са сајта АПР.

Број запослених/незапослених, зараде и бруто домаћи производ

	2018	2019	2020	2021
01. Број запослених	3793	3938	4041	
02.Број незапослених	1779	1613	1638	1813
03.Просечна нето зарада (уРСД)	36703	39984	44101	

Квалификациона структура незапосленог становништва

	2018	2019	2020	2022
01. Неквалификовани	543	511	514	573
02.Нижа стручна спрема и полуквалификовани	148	115	106	124
03.Квалификовани	563	499	512	584
04.Средња стручна спрема	429	410	422	448
05.Висококвалификовани	5	5	8	5
06.Виша стручна спрема	23	24	24	22
07.Висока стручна спрема	68	49	52	57
Укупно	1779	1613	1638	1813

Рурална инфраструктура: У области телекомуникација је урађена дигитална централа са којом су оптичким кабловима повезана углавном сва насељена места у општини, урађене су и три базне станице за мобилну телефонију (три оператера : „Телеком Србија,, са једном станицом, Вип са једном и „Мобтел,, са две); покривеност општине мобилном телефонијом је око 60 %. Електроенергетска мрежа изграђена је у свим насељеним местима у општини, с тим што су у најнеприступачнијим деловима општине лоше напонске прилике (напон је испод потребних 220 волти - на појединим местима и 160 волти). Тачније, код 20 % домаћинства електрификација није одговарајућа што захтева њену реконструкцију. Ови проблеми присутни су у свим месним заједницама, а и појачани су због разуђености села. С обзиром да

се села састоје из мањих заселека од 4 до 5 кућа, мада има и већих, прилично је скупо извести реконструкцију. На увећање трошкова изградње и одржавање мреже утиче и конфигурација терена и доста прекида. Градски водовод је изграђен само за средиште општине – Крупањ и као таква не обезбеђује снабдевање становништва квалитетном пијаћом водом, док су месни водоводи урађени за ентралне зоне два највећа села (Завлака и Бела Црква). Домаћинства у осталим насељеним местима снабдевају се водом са сопствених бунара, или из заједничких резервоара на које је прикључено просечно 5 домаћинстава. Асфалтираних државних путева који пролазе кроз територију општине Крупањ има 81,6 км. Локални путеви у општини Купањ представљени су са 231,7 км, а асфалтни застор је урађен на дужини од 99,4 км. Постоје и некатегорисани путеви са укупном дужином од 346,3 км., од чега је асфалтирано 13,72 км. Како је велики део општине Крупањ брдско-планински, локални и некатегорисани путеви и деонице регионалних путева изграђени су великог подужног и попречног нагиба са доста критичних пројектних елемената. Најважнији путни правци су: Крупањ - Лозница - Шабац - Београд, Крупањ - Завлака - Текериш (на Церу) - Шабац - Београд, Крупањ - Ваљево - Београд, Крупањ - Љубовија (преко Мачковог Камена). Стање комплетне друмске инфраструктуре је на бољем нивоу почев од 2015 године. Последњих година интензивније се санирају поједине деонице регионалних путева од стране Републике, а и општина сваке године улаже средства у одржавање и изградњу општинских путева и улица и асфалтирање локалних путева, што све донекле побољшава саобраћајну комуникацију. Отклањају се и штете на путној инфраструктури, као и на осталој, које су су настале након елементарне непогоде - поплава великих размера које су задесиле Општину Крупањ у мају месецу 2014.године, где су укупне штете процењене на 1.587.652.863,00 динара. После поплаве обновљене су уништене градске улице, реконструисани су државни путеви IIа реда бр.139 деоница Крупањ-Столице-Коренита у дужини 12км, државни пут IIа реда бр.137 деоница Завлака-Крупањ, државни пут IIа реда бр.137 деоница Крупањ-Мачков Камен у дужини 6км, асфалтирани општински и некатегорисани путеви (6 путних праваца). У 2019 години изграђен је државни асфалтни пут Брштица -Шарена Буква у дужини 7,1 км и обновљени су локаасфалтни путеви Крупањ-Богоштица у дужини 4,7 км и Завлака-Цветуља у дужини 3,9 км. Техничке предности општине: добра покривеност фиксном и мобилном телефонијом, урађен катастар непокретности и дигитални катастарски планови, значајни простори у производним халама, слободним локацијама за инвестирање опремљеним комплетном инфраструктуром, технички модернизована локална управа.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: На основу званичних статистичких података из пописа пољопривреде 2012.године на територији општине има 4090 домаћинстава са укупном површином расположивог земљишта од 24502ха . Од тога коришћеног земљишта има 12253ха (4061 ПГ), некоришћеног земљишта има 851ха (869ПГ), шумског земљишта 10272ха (3369ПГ) и осталог земљишта 1118ха (3977ПГ). Од осталог земљишта под рибњацима се налази 0,4ха односно 5ПГ. Закључак је да општина има 4090 ПГ а од тога: 4061 пољопривредно газдинства располаже са 12253ха, док је 29 ПГ без земљишта. Укупан број пољопривредних газдинстава на дан 31.12.2021.г. према подацима Управе за трезор је 3700 , од чега је активних пољопривредних газдинстава 2795 и то: 2781 РПГ физичких лица, 11 предузећа и 3 предузетника. Укупна површина пољопривредног земљишта у државној својини према Годишњем програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за 2021г. износи 282,9773 ха, од тога изузето 214,934ха а планирано за давање у закуп и коришћење 64,5785 ха кроз 179 ЈН. Тренутно је издато у закуп на десет година (од 2018/19 до 2027/28) кроз пет јавних надметања 3,4648ха у Ко Красава, Г. Брезовице и Б. Црква, кроз пет закључених уговора.

Коришћено пољопривредно земљиште по категоријама

Кор.пољ.земљ	окућница	ораница и башта	ливаде и пашњаци	воћњаци	виногради	расадници	остало
пг/кпз	пг/кпз	пг/кпз	пг/кпз	пг/кпз	пг/кпз	пг/кпз	пг/кпз
4061/12253	2234/202	2850/5872	2840/3792	3340/2368	66/5	5/8	4/2

Приказ расположивог, коришћеног, некоришћеног, шумског и осталог земљишта по пољопривредним газдинствима *Расположиво земљиште* *Коришћено пољ.земљиште*

Некоришћено пољ.

Расположиво земљиште	Коришћено пољ.земљиште	Некоришћено пољ.земљиште	Шумско земљиште	Остало земљиште
укупно ПГ/ха	ПГ/ха	ПГ/ха	ПГ/ха	ПГ/ха
4090/24502	4061/12253	869/851	3369/10272	3977/1118

Вишегодишњи засади: Према званичним статистичким подацима укупне површине под воћњацима износе 2368ха и то 1788ха плантажних (75,5%) и 579ха екстензивних (24,5%). Воћарством се бави 3340 ПГ. Виноградарством се бави 66 ПГ на површини од 5ха, тачније 3ха винске сорте а 2ха сорте за јело. Структура воћних засада према статистичким подацима: 1245ха шљиве, 32ха ораха, 5ха лешника, 18ха осталог коштичаваог и језграстог воћа, јабука 48 ха, крушака 21 ха, бресака 1 ха, кајсија 3 ха, вишања 5 ха, 759ха малине, 227ха купине, 3ха осталог бобичастог воћа и 16ха јагоде. Тренд је да се површине под воћним засадима се из године у годину повећавају. Разлози су: побољшање сортности, повећање приноса и конкурентности, повољни подстицаји од стране министарства и општине. Напомињемо да је преко Организације за пољопривреду и храну у 2014 години на име штета од поплава подељено по 1200 садница вишње и трешње, 15900 садница шљиве, 495000 садница малине и 23400 саднице купине уз достављену декларацију 33 Еврокалем из Крушевца.

Сточни фонд: Повољни природни услови за развој сточарства-говедарства у Доњој Рађевини на територији месних заједница: Бела Црква, Равнаја, Завлака, Доње и Горње Брезовице, Мојковић и Цветуља имају надморску висину до 350м и већи комплекс расположивог пољопривредног земљишта. Осталих 16 месних заједница (надморска висина и до 950м) претежно је заступљено воћарство уз узгој крава и свиња за сопствене потребе. Укупан број крава према подацима ВС Крупањ 2750 а од тога 1085 су уматичене, оваца има укупно 26319 грла, од тога 3900 уматичених грла, коза има укупно 392 грла од тога 40 уматичених. Укупан број обележених свиња износи 2814 грла. Регистрованих пчелара има 185 а укупан број кошница око 10.000. Откуп млека организује Имлек, Лозничка млекара, Шабачка млекара и млекара из Коцељеве. Не постоји организован откуп јунади, телади, товних свиња, јагњади и јаради, већ се исти обавља преко сточне пијаве у Крупњу и Завлаци. Што се тиче расног састава стоке код нас се гаји говече симентал, холштајн (црни и црвени) и мешовито шарено говече. Овце су већином Сјеничке оплемењене, Виртемберг, домаћа праменка, Ил де франс, Романовска или укрштене. Заступљена је Алпска и домаћа бела коза. Од свиња има Ландрас, Пијетрен, Дурок, Јоркшир, мангулица. Рибњаци су већином пастрмски и шарански.

Механизација, опрема и објекти: Стање пољопривредне механизације на територији општине Крупањ идентично је стању на територији целе Републике Србије. Механизација и опрема је застарела, просечна старост је око 30 година. Последњих година прикључна механизација се обнавља на основу конкурса за подстицајна средства код Општине Крупањ и Министарства пољопривреде. Опрема за савремене технологије није доступна просечном пољопривредном газдинству. Недостају пре свега објекти за складиштење стајњака и складиштење (привремено или дуже) готових производа. Према попису пољопривреде из 2012. године на територији наше општине има: трактора 874, комбајна 83, прикључних машина укупно (6003) од чега: берача 85, плугова 1145, тањирача 610, дрљача 890, сетвоспремача 26, ротофреза 346, растуривача мин. ђубрива 77, сејалица 350, прскалица 416, растурача стајњака 18, тракторских приколица 1286, косилица 754. Објекти за смештај стоке на пољопривредним газдинствима Објекти за смештај говеда 2225, објекти за смештај свиња 2593, објекти за смештај кокошака носиља 1974, објекти за смештај остале стоке 1276. Објекти за смештај пољопривредних производа на газдинству Кошеви за кукуруз 1681, амбари 986, силоса 3. Сушаре и објекти за силажу на газдинству Сушаре 38 и 41 објекта за силажу. Објекти за смештај пољопривредних машина и опреме и хладњаче на пољопривредном газдинству Објекта за смештај пољопривредних машина и опреме имамо 117 и 4 хладњаче капацитета 22182м³. Стакленици и пластеници на газдинству: Стакленика 1 и пластеника 54 на 51 газдинство.

Радна снага: Ангажованих у раду на пољопривредним газдинствима има 9523, односно 55% у односу на укупан број становника, од чега је свега 55 стално запослених код правних лица или предузетника. Већина радно активног становништва не поседује школско знање из области пољопривреде већ знање стечено искуством у раду на газдинству. За пољопривредну производњу на породичним газдинствима

ангажовани су носиоци и чланови газдинстава. Током године породична газдинства ангажују сезонску радну снагу пре свега за бербу јагодичастог воћа у укупном броју од 1240 радника за свега 196 годишњих јединица рада, док правна лица и предузетници ангажују 7 радника за 24 годишње радне јединице. 120 пољопривредника активно плаћа ПИО преко пољопривреде. Носиоци пољопривредних газдинстава (4090) су у погледу нивоа стечених квалификација у већини само са стеченим искуством у пољопривреди 2717; 6 је обучено путем курсева, 22 са средњом пољопривредном школом, 1184 средња школа и остало, 26 са вишом школом или факултетом пољопривредне струке и 135 са вишом школом или факултетом непољопривредне струке. На пољопривредним газдинствима се оствари 4833 јединице рада од стране 3953 носиоца газдинства и 5513 чланова породице носиоца газдинства.

Структура пољопривредних газдинстава: Укупан број пољопривредних газдинстава износи 4090 а домаћинства има 5620, што значи да је 72,77% чине пољопривредна домаћинства. Структура је следећа: 1152 ПГ располаже са 634ха и има површину мању мању или једнаку 1ха; 813 ПГ располаже са 1207ха и има површину од 1-2 ха; 1341 ПГ располаже са 4429ха и има површину од 2-5ха; 633 ПГ располаже са 4135ха и има површину од 5-10ха; 112 ПГ располаже са 1422ха и има површину од 10 до 20ха; 9 ПГ располаже са 210ха и има површину од 20 до 30ха и 1 ПГ располаже са 36ха и има површину од 30 до 50ха. У просеку коришћено пољопривредно земљиште је 3,00 ха по газдинству.

Производња пољопривредних производа: У укупној биљној производњи од 18588ха ратарство и повртарство учествују са 15163ха или 81.57%. На основу пописа пољопривреде из 2012 године, кукуруз се гаји на 2493 ха, пшеница на 555 ха, остале житарице 652 ха. Кромпир се производи на површини од 238 ха и приносом од 6,6 т/ха. Производња дувана за тржиште обавља се на 27ха са приносом од 2571 кг сувог дувана/ха. Соја се гаји на 26 ха, а поврће 18 ха. Под пластеничком производњом има 1 ха. Од крмног биља највише се гаје мешавине трава 683 ха, луцерке 653 ха, детелине 415 ха и силажни кукуруз 49 ха. На годишњем нивоу произведе се: 3 204 тоне малине, 4346 тона купине, 198 тона јагоде, 4304 тоне шљиве у свежем стању и 6865 тона шљиве се преради у ракију. Код сточарске производње тржни вишкови су: телад 1764, бикови 200, јагњад 4287, свиње 8856, 1890 литара млека, мед 84524кг (принос по кошници 17кг) и 18 тона рибе (9 рибака). Од 2010 године наши произвођачи су организовано почели да се баве воћарском производњом преко хладњаче Bery Frost из Лознице, да би у 2012. години прешли на органску производњу и добили групни сертификат од овлашћене организације SGS на основу које је у органску производњу укључено по 56 произвођача из Шљивове, Врбића и Костајника за малину (36,68ха) и купину (13,63ха). Организацијом органске производње малине и купине бави се Хладњача Фрикос Мојковић, као и хладњача Агрофрост Крупањ.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Међу најактивнијим удружењима пољопривредника су: три пчеларска удружења, риболовачко удружење, удружење „Печурка“, Ловачко удружење, Општинска управа кроз посебне програме помаже активност удружења, обезбеђујући средства у буџету. Мање активна удружења су: Удружење произвођача млека и меса Бела Црква, Удружење произвођача воћа Воће-Костајник, Удружење грађана Рађевине за сеоски туризам Крупањ.

Трансфер знања и информација: Крупањ, истичемо да Општинска управа у сарадњи са ПССС Пољовет Лозница, локалним хладњачама и заинтересованим произвођачима семена и вештачког ђубрива организује едукације пољопривредника кроз предавања. Не постоје обуке пољопривредних произвођача од стране образовних и истраживачких установа и организација. Произвођачи највише информација и помоћи добијају од сарадника за пољопривреду оквиру Општинске управе који помажу пољопривредницима приликом регистрације, обнове регистрације и остваривање подстицаја. Трансфер информација до пољопривредних произвођача у највећој мери иде преко локалне радио станице и телевизије.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	1.600.000,00	1.800,00	100	80.000,00	0,00
	УКУПНО		1.600.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	14.560.000,00	55	500.000,00	0,00
2	Управљање ризицима	104	800.000,00	40	80.000,00	0,00
3	Подршка младима у руралним подручјима	303	3.000.000,00	70	200.000,00	0,00
	УКУПНО		18.360.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	40.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		40.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	20.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	1.600.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	18.360.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	40.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група су физичка лица-комерцијална пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства са активним статусом регистрована код Управе за трезор, филијала Лозница, експозитура Крупањ у складу са законом којим се уређује пољопривреда, до дана истицања конкурса на огласну таблу општине Крупањ и пребивалиштем на територији општине Крупањ. Програм за 2022 .годину представља наставак започетих активности планираних и остварених током 2012., 2013., 2014., 2015., 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 и 2021.године у складу са донетим Програмима пољопривредне политике и политике руралног развоја („Службени лист општине Крупањ“ бр. 5/2012, 10/2013, 10/2014, 11/2015, 4/2016, 11/2017, 9/2018, 5/2019, 9/20, 6/2021 и 16/2021) . Имајући у виду специфичност средине у којој се програм спроводи, број корисника и висину буџетских средстава који се сваке године увећава, постигнати су следећи циљеви: унапређена сточарска производња кроз побољшање расног састава стоке и генетског потенцијала, уведена сигурност у производњи, унапређена ратарска производња, уведен део технолошки напредне производње која утиче на квалитет и квантитет приноса, конкурентност пољопривредних производа на тржишту, обезбеђена квалитетна и здравствено исправна храна; подигнути интензивни воћни засади, унапређена воћарска производња побољшањем сортног састава, применом наводњавања, започет развој пластеничке производње побољшан квалитет и континуитет на тржишту чиме се тежи достизање стандарда квалитета, унапређена конкурентност, подстакнуто удруживање и samozapoшљавање.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Након усвајања програма од стране СО-е Крупањ исти ће се објавити у Службеном листу општине Крупањ, званичном сајту општине Крупањ www.krupanj.org.rs, локалном радију и телевизији, путем презентација-трибина, предавања по месним заједницама након расписивања конкурса, мањих флајера преко месних канцеларија и сарадника за месне заједнице и Лозничких новина.

Мониторинг и евалуација: Наша општина је последњих девет година радила сличне програме који су наишли на фантастичан одзив РПГ који су користили подстицаје. Циљ доношења Одлуке о образовању Буџетског фонда за развој пољопривреде општине Крупањ („Службени лист општине Крупањ“ бр. 4/2011) је да се обезбеде и усмере средстава у складу са програмима општине Крупањ уз рационално,

програмирано и квалитетно коришћење средстава из различитих извора за улагање, подстицање пољопривредне производње и рационално коришћење и развој постојећих природних ресурса. Буџетским фондом управља Општинска управа општине Крупањ а Председник је одговоран за издавање налога за плаћање из Буџетског фонда. Средства фонда се користе наменски за спровођење пољопривредне политике у складу са програмом за текућу годину коју доноси Скупштина општине Крупањ уз претходну сагласност министарства. Реализацију програма обавља Комисија за спровођење програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја коју образује Председник општине. Задатак Комисије је да након завршеног конкурса и обраде захтева за подстицаје, утврди прелиминарну листу кандидата у складу са критеријумима селекције до утрошка средстава. Уколико два или више кандидата имају исти број бодова предност има кандидат који је раније поднео захтев. Након обраде захтева, Комисија саставља прелиминарну листу кандидата до износа финансијских средстава планираних програмом за сваку меру појединачно. Нераспоређена средства у оквиру исте мере могу се распоредити за подстицаје на шифре инвестиција где је већа заинтересованост РПГ без измене програма а са мере где има вишка средстава могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције, на основу предходно добијене сагласности министарства на измену програма, правећи нову прелиминарну листу кандидата до утрошка средстава у границама опредељених. Комисија предлаже расподелу средстава и утврђује коначну ранг листу на основу обрађених захтева и записничких извештаја о извршеној контроли на лицу места о набављеном предмету инвестиције у складу са приложеном документацијом и доставља Општинском већу који доноси одлуку о додели средстава, која садржи поуку о правном леку - право на приговор за све подстицаје, осим за регрес за вештачко осемењавање (у року од 8 дана од дана истицања одлуке на огласну таблу). На основу сугестија ДРИ, Комисија за спровођење програма, извршиће и контролу добијених подстицаја из предходних година, на начин који ће сама организовати. У складу са правоснажном одлуком о додели средстава председник општине закључује уговор са корисницима подстицаја за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава и за почетну помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава којима се регулишу међусобна права и обавезе и доноси решење о исплати подстицајних средстава на наменске рачуне корисника за све подстицаје. Обавеза корисника подстицаја је да добијене подстицаје користи са пажњом доброг домаћина и да предмет подстицаја не отуђи најмање 5 година од дана исплате подстицајних средстава а прецизније ће бити регулисано уговором, осим за набавку квалитетних приплодних говеда, оваца и коза уговорна обавеза је 3 године, за набавку фолија и трака, овнова и јарчева обавеза корисника подстицаја да добијене подстицаје користи са пажњом доброг домаћина и да предмет подстицаја који се односи на исплату подстицајних средстава не отуђи 2 године од дана исплате подстицајних средстава. На основу досадашњег искуства на примени програма највећи број корисника користио је регрес за вештачко осемењавање, подстицаје за инвестиције у опрему за наводњавање, машине за обраду земљишта, машине и опрему за заштиту биља и опрему за пчеларство а куповина квалитетне приплодне стоке је у 2018 години значајно повећана применом обрачуна подстицаја 70 % од вредности инвестиције без пдв-а занабавку квалитетних приплодних оваца и коза, чиме је у 2018 години реализацијом општинског програма извршена набавка од РПГ 598 грла квалитетних оваца за 58 корисника и 21 грло квалитетних коза за 2 корисника. У 2019 је настављено са доделом подстицаја за квалитетне овце и козе и повећан је подстицај на 70 % за набавку квалитетних приплодних говеда. Укључено је 48 корисника за доделу подстицаја и набављено 588 оваца, а 2 корисника набавило је 20 коза. За 25 корисника додељени су подстицаји - 36 квалитетних јуница и крава. Пошто је у складу са правилником надлежног министарства за добијање подстицаја по грлу за квалитетне приплодне овце број грла остао исто-30 оваца, (осим за маргинална подручја где је и даље 10 грла), то се овим програмом омогућавају подстицаји за куповину од 10 до 15 квалитетних грла оваца, 10 коза и 1-3 краве/јунице, како би увећали број уматичених грла и остварили подстицаје преко надлежног министарства. Обзиром да је опредељени износ подстицајних средстава знатно смањен, то је процентуални износ подстицаја у 2021.г. години остао исти (55%) за све инвестиције у физичку имовину. Контролом подстицаја у 2021.години као и контролом подстицаја за последње три године (2018, 2019 и 2020) највише неправилности уочено је код сточарства-набавка квалитетних приплодних грла говеда, оваца и коза, који су појединци отуђили, пријавили угинућа или евентуално незадовољни најчешће репродукцијом. Имајући у виду да наша општина припада IV групи развијености и девастираном подручју оправдано смо увели нове подстицаје за подршку младима у руралним подручјима од 2019.г. и наставили са истим у умањеном износу максималних подстицаја у 2020 и 2021.години, која има за циљ подизање квалитета живота младих у руралним подручјима кроз повећање запослености и ревитализацију, али и оснаживање младих ка преузимању сопствених

иницијатива и њихово укључивање у процесе самозапошљавања и запошљавања. Оправдано смо увели и нову меру - подстицаје за осигурање, јер су ризици од поплава и града све учесталији а штете обимније и веће из године у године, уз нови услов да подносиоци захтева могу да конкуришу и преко надлежног трезора и преко ЈЛС, дакле двојно финансирање.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), АП и ЈЛС могу да утврђују мере подршке који се односе на директна плаћања за регресе за репродуктивни материјал за вештачко осемењавање. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја РС за период 2014-2024.године ("Службени лист РС" бр. 85/2014). Сточарство у претходних пар година се постепено опоравља, модернизује и повећава се квалитет грла стоке, јер је очигледно да се број уматичених грла из године у годину повећао. Сточарска производња се углавном одвија на веома малом броју индивидуалних фарми. Ова мера била је актуелна и предходних седам година, што доказује податак да је у 2013. и 2014.години 1075 РПГ користило регрес за вештачко осемењавање свих грла (независно да ли су уматичена), док је у 2015.години регрес за вештачко осемењавање само уматичених грла (690 грла) користило 226 РПГ. У 2016.години 207 РПГ остварило је право на регрес за 776 уматичених грла. У 2017 години 234 РПГ остварило је право на регрес за 946 уматичених грла. У 2018 години 252 РПГ испунило услове регреса за вештачко осемењавање за 1073 грла. У 2019 години 233 РПГ испунило је услове регреса за вештачко осемењавање за 1141 грло а 2020.г. осемењено је 1114 уматичених грла код 216 корисника. У 2021.години осемењено је 1014 уматичених грла код 196 подносиоца захтева и евидентно је да се број уматичених грла и број поднетих захтева последњих година у благом паду, због чега је евидентно да је стање сточарске производње у веома тешкој ситуацији.

2.1.2. Циљеви мере: Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални статус руралне средине: подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача; побољшање расног састава говеда; обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства; боље коришћење расположивих ресурса; јачање вертикалне интеграције у производњи млека и меса; подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Регрес за вештачко осемењавање предвиђен је Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју. За репродуктивни материјал не постоји комплементарност са националним програмом руралног развоја 2021-2024.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица-комерцијална пољопривредна газдинства са активним статусом и пребивалиштем на територији општине Крупањ, регистрована код Управе за трезор, филијала Лозница, експозитура Крупањ у складу са законом којим се уређује пољопривреда, до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Крупањ, под условом да су испунили све критеријуме програма и конкурса.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: -да је комерцијално породично пољопривредно газдинство са пребивалиштем на територије општине Крупањ (физичко лице) са активним статусом регистровано, до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Крупањ, у складу са законским прописима који регулишу ову област, што доказује одговарајућом документацијом из регистра пољопривредних газдинстава (потврда о активном статусу, извод из регистра, и животињска структура); -да један исти корисник може остварити подстицаје за мере директних плаћања и једну од мера: инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава за више инвестиција у оквиру једног сектора или подстицаје за младе за више инвестиција у оквиру једног сектора или подстицаје за осигурање; -да је потписао изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; -да је измирио доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства, што доказује издавањем уверења из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца; -да РПГ која нису испунила уговорне обавезе у предходним годинама о додели подстицајних средстава

(на основу обављене контроле), не могу бити корисници општинских подстицаја три године рачунајући и текућу годину.

2.1.7. Специфични критеријуми: За инвестицију 100.1.1 регрес за репродуктивни материјал(вештачко осемењавање), да је уматичено грло вештачки осемењено у периоду од 01. децембра 2021.године до 30. новембра 2022.г. са доказима (копија пасоша и матичног листа, картон о вештачком осемењавању).

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	редослед пријема потпуних и благовремених захтева до утрошка средстава	не	

2.1.10. Интензитет помоћи: Максимални износ регреса за вештачко осемењавање уматичених грла износи 1.800,00 динара без пдв-а за вештачки осемењено грло (први пут), максимално по кориснику 80.000,00 динара по редоследу пристизања захтева до утрошка средстава.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	укупан број подржаних газдинстава за регрес за реп. материј.

2.1.12. Административна процедура: Реализацију регреса за репродуктивни материјал кроз вештачко осемењавање уматичених крава обавља Комисија за спровођење програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја коју образује Председник општине. Комисија је у обавези да распише конкурс прецизирајуће рокове, услове, посебне критеријуме и пропише образац захтева. Уз захтев се прилаже: документација из РПГ, копије пасоша, матичног листа и картона-потврде о вештачком осемењавању са јасно исказаним износом са и без пдв-а као доказом да је уматичена крва вештачки осемењена (прво осемењавање) у периоду од 01. децембра 2021.године до 30. новембра 2022.г. Уколико ветеринарска станица или амбуланта није у пдв-у прилаже уверење из текуће године надлежне пореске управе да није пдв-у или комисија службено прилаже доказ са сајта Пореске управе. Образац захтева може се преузети преко званичног општинског сајта или писарнице. Подношење захтева Комисији за спровођење програма врши се преко поште или писарнице општинске управе Крупањ. Комисија након завршетка конкурса и обраде захтева утврђује листу кандидата у складу са критеријумима програма и конкурса и доставља Општинском већу, које доноси одлуку о додели средстава без права на приговор. Предност има кандидат који је раније поднео пријаву на конкурс. По редоследу пристизања потпуних захтева Комисија саставља листу кандидата до износа финансијских средстава планираних програмом за ову меру. Нераспоређена средства по мерама могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције (редоследу пристизања захтева), на основу предходно добијене сагласности министарства на измену програма, правећи нову листу кандидата до утрошка средстава. У складу са правоснажном одлуком о додели средстава председник општине доноси решење о исплати средстава на наменски рачун корисника. Неблаговремене и непотпуне пријаве се неће разматрати, односно сматраће се одбаченим, тим пре што је усвојен критеријум "редослед пристизања потпуних и благовремених захтева до утрошка средстава".

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Пошто наша општина од 2013.године додељује подстицаје за пољопривреду, који се из године у годину увећавају може се рећи да је дошло до модернизације механизације-купљене нове пољопривредне машине и опрема посебно за наводњавање у области воћарства као и повећања

површине под воћним засадама посебно малине, шљиве и јагоде, повећан број квалитетних уматичених грла и кошница пчела, савременија и сигурнија повртарска производња у пластеницима којих је из године у годину све више. Како пољопривредна газдинства, због неповољног економског и социјалног стања, нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за модернизацију производње, настављене су активности на додели подстицаја. Подршка руралном развоју огледа се кроз подстицање подизања вишегодишњих засада (малина, купина, јагода, рибизла, орах, лешник, боровница, шљива, вишња, дуња, трешња, јабука, крушка и аронија) и инвестиције у производњу пољопривредних производа кроз сектор месо, млеко, воће, остали усеви, и пчеларство. Наведене мере смо кроз програм подршке спроводили 2013. и 2014. године, када је 124 РПГ остварило подстицаје за набавку система за наводњавање и пластенике, 193 РПГ остварило подстицаје кроз набавку прикљчних пољопривредних машина и опреме, 16 РПГ остварило подстицаје у воћарству. У 2015.години поднето је 361 захтева за инвестиције у физичка средства и то: 55 захтева поднето је за подстицаје за набавку квалитетне стоке, 3 захтева за механизацију за манипулацију стајњака, 3 подносиоца захтева за куповину нових трактора, 38 подносиоца захтева за набавку опреме и механизације за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване сточне хране, 19 захтева за набавку музилица, 149 захтева за набаку система за наводњавање и опреме, 40 захтева за набавку машина за обраду земљишта, 37 захтева за набавку прскалица за прихрану и заштиту од болести, 15 захтева за набавку опреме за пчеларство, 2 захтева за подизање вишегодишњих засада. У 2016.години поднето је 285 захтева за инвестиције физичка средства и то: 2 захтева за набавку квалитетне стоке, 3 захтева за куповину воћних садница, 36 захтева за набавку механизације и опреме за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване сточне хране, 6 захтева за набавку опреме за мужу, 108 захтева за набавку опреме за наводњавање, 8 захтева за куповину трактора за ратарску производњу, 1 захтев за куповину комбајна за жетву и бербу, 66 захтева за набавку машина за обраду земљишта, 27 захтева за куповину прскалица за заштиту биља, 25 захтева за опрему за пчеларство, 3 захтева за набавку опреме за манипулацију стајњака. У 2017 години исплаћено је 316 захтева за инвестиције физичку имовину пољопривредних газдинстава и то: 7 захтева за набавку квалитетних јуница, 4 захтева за куповину квалитетних приплодних оваца, 5 захтева за куповину квалитетних приплодних говеда, 6 захтева за куповину воћних садница, 49 захтева за набавку механизације и опреме за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване сточне хране, 15 захтева за набавку опреме за мужу, 94 захтева за набавку опреме за наводњавање, 5 захтева за куповину опреме за пластенике, 2 захтева за куповину трактора за ратарску производњу, 1 захтев за куповину комбајна за жетву и бербу, 56 захтева за набавку машина за обраду земљишта, 20 захтева за куповину прскалица за заштиту биља, 15 захтева за набавку опреме за манипулацију стајњака и 37 захтева за опрему за пчеларство. У 2018 години исплаћено је 306 подстицаја за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (механизација и опрема, квалитетна приплодна грла, саднице воћа, ископи бунара за наводњавање). Подстицаје за квалитетне приплодне овце и козе добило је 60 РПГ, за квалитетне приплодне јунице и краве 8 РПГ, за воћне саднице 9 РПГ, за музилице 8 РПГ, за утовариваче стајњака 2 РПГ, за машине и опрему за припрему сточне хране 43 РПГ, за машине за ђубрење земљишта 11 РПГ, за подизање и опремање пластеника 4 РПГ, за набавку протиградне мреже 1 РПГ, за набавку опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање са фолијом 2 РПГ, за машине за примарну обраду земљишта 10 РПГ, за машине за допунску обраду земљишта 22 РПГ, за машине за заштиту биља 25 РПГ, за машине за транспорт 2 РПГ, за машине, уређаје и опрему за наводњавање усева 72 РПГ, за набавку опреме за пчеларство 22 РПГ, за набавку приколица за транспорт кошница и платформи 5 РПГ. У 2019.години исплаћено је 299 подстицаја за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (механизација и опрема, квалитетна приплодна грла, саднице воћа, ископи бунара за наводњавање) и 10 подстицаја за почетну помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике. У 2020.години подстицаје за инвестиције у физичку имовину користило је 360 РПГ а за младе пољопривреднике 17 РПГ, што је детаљно наведено у извештају о мерама и морисницима подстицаја за сваку годину. У 2021.години од укупно поднетих 479 захтева подстицаје је остварило 474 РПГ и то: кроз мере директних плаћања за регрес за репродуктивни материјал 195 РПГ, за мере руралног развоја укупно 279 РПГ и то за инвестиције у физичку имовину 266 РПГ, управљање ризицима 1 РПГ и за подршку младима у руралним подручјима 12 РПГ а што је детаљно приказано у извештају о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја за подручје општине Крупањ у 2021.години. Реализацијом програма за 2021.годину кроз рурални развој, конкретно за инвестиције физичку имовину подстицај је остварило 266 РПГ и исплаћено 12.657.283,38 динара и то: за набавку квалитетних приплодних говеда поднето је 6 захтева и набављено 9 квалитетних уматичених грла а 17 РПГ поднело је захтеве за куповину 243 уматичених грла оваца/јагањаца; поднето је 5 захтева за набавку музилица и 4

захтева за машине и опрему за руковање и транспорт стајњака; за машине и опрему за припрему сточне хране поднето је 14 захтева, за машине за примарну обраду земљишта поднето 18 захтева, 28 захтева за машине за допунску обраду земљишта, за ђубрење 12 захтева, за заштиту биља 19 захтева, за скидање усева 1 захтев, за транспорт 5 захтева, за наводњавање 37 захтева, 26 захтева за подизање вишегодишњих засада, 16 захтева за пластенике, 47 захтева за набавку уређаја за сетву, садњу и мулчирање 11 захтева за набавку опреме за пчеларство. У 2022. години одлучено је да све мере остану на снази као и предходне године а максимални износи подстицаја по кориснику за све врсте инвестиција износе 80.000,00 динара по кориснику а остао је исти процентуални износ подстицаја 55 без пдв-а, осим за набавку нових трактора износ подстицаја је максимално до 25%. За копање и зацевљење бунара за наводњавање од 5-10 м дубине максимални подстицај по метру је 8.000,00 динара, односно уколико уграђује пумпу са опремом у бунар и цеви за довод воде до парцеле за наводњавање максимални подстицај је 80.000,00 динара, осим за набавку мотокултиватора и копање дубоко бушених бунара преко десет метара максимални износ подстицаја је 180.000,00 динара. Кроз ову меру укинули смо подстицаје за набавку квалитетне приплодне стоке, због све учесталијих проблема на терену-отуђења, угинућа. За млада РПГ циљ је да се подстицаји доделе газдинствима која нису добијала подстицаје за младе у последње три године и кроз ову меру млади ће моћи поред свих инвестиција у физичку имовину моћи да конкуришу и за набавку квалитетних уматичених грла у складу са општим и специфичним критеријумима. Осигурање усева, плодова, расадника и вишегодишњих засада и даље остаје на снази под условом да подстицајна средства износе 40% од плаћене премије осигурања без пдв-а и по први пут дозвољено је да РПГ могу конкурисати за ову меру преко општине и Управе за аграрна плаћања тако да ће имати укупан подстицај 80% без пдв-а од укупно плаћене премије за осигурање. Сектор - Млеко Најзначајнија грана сточарске производње је млекарство. Набавком квалитетних приплodних грла говеда млечних раса или сименталског говечета, квалитетних оваца и коза унапређује се производња млека. Постоји мали број газдинстава са више од 10 музних крава. У већини случајева, пољопривредна домаћинства имају 1-3 музне краве. Већина тих газдинстава нема сталних тржишних вишкова млека. Квалитет млека које се предаје млекарима није на завидном нивоу. Постојећи објекти су стари и нису грађени према технолошким нормама. Заступљени су традиционални системи узгоја. Набавком опреме и механизације за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване и кабасте сточне хране на газдинству (сено, силажа, сенажа, итд), прикључних машина за обраду земљишта, сетву, заштиту биља и транспорт, механизације, опреме за транспорт стајњака, опреме за мужу и хлађење, доста ће побољшати квалитет и квантитет млека. Ова мера показала се ефикасном јер је у 2013 и 2014 години за куповину квалитетних приплodних грла 41 РПГ а у 2015.години 54 РПГ остварило право на подстицаје, да би тај број у 2016.години драстично опао јер је услов био куповина стоке само од регистрованих добављача (правних лица, предузетника). У 2017 години програмом је била омогућена и куповина квалитетних јуница од 9 до 24 месеца старости од РПГ са приложеним педигреом. Право на подстицаје је остварило 7 РПГ. У 2018 години подстицаје за куповину квалитетних приплodних сточних грла је остварило 58 РПГ за квалитетне овце, 2 РПГ за квалитетне козе и 8 РПГ за квалитетне јунице и краве. У 2019 години је настављено са доделом подстицаја за квалитетне овце и козе и повећан је подстицај на 70 % за набавку квалитетних приплodних говеда те је за 48 корисника додељени су подстицаји за 588 оваца, за 2 корисника подстицаји за 20 коза и за 25 корисника додељени су подстицаји за 36 квалитетних јуница и крава. У 2020. години право на подстицај за куповину уматичених грла остварило је 46РПГ од тога за куповину оваца 29РПГ и 1РПГ за куповину коза/јарића а за куповину крава подстицај је остварило 16РПГ. У 2020.години купљено је укупно 24 уматичена грла крава/јуница и 361 грло оваца и 10 коза. У 2021.години због смањеног обима финансијских средстава, постицајна средства за куповину кв. пр. стоке су била нешто мања и износила 55% од вредности инвестиције без пдв-а, укључујући референтне цене за набавку оваца/коза до максималног износа за краве/јунице 70.000,00 динара/грлу. У 2021.години за набавку квалитетних приплodних говеда поднето је 6 захтева и набављено 9 квалитетних уматичених грла а 17РПГ поднело је захтеве за куповину 243 уматичених грла оваца/јагањаца и за набавку опреме и механизације у овом сектору 2019.г. подстицаје је остварило 43 РПГ, у 2020.г. подстицаје је остварило 40РПГ а у 2021. години подстицаје је остварило 47 РПГ. Према последњим подацима из ВС Крупањ укупано има 2750 грла крава, 26319 грла оваца/коза и 185 регистрованих пчелара. Имајући у виду да је комисија током контроле подстицаја на терену констатовала неправилности код набавке уматичених грла одлучила је да ове године не субвенционише куповину стоке кроз ову меру. Позитиван акценат огледа се у томе да ће кроз овај сектор РПГ моћи да конкуришу за све инвестиције у оквиру једног сектора у складу са листом прихватљивих инвестиција. Сектор - Месо: Сектор производње меса карактерише релативно мали број пољопривредних газдинстава које производе

месо за тржиште. Стандардним товом јунади, свиња и јагњади 26 РПГ остварило је подстицаји у 2014.години у износу од 1.152.000,00 динара, док је у 2015.години 54 РПГ остварило право на подстицаје за куповину квалитетних грла у износу од 2.618.647,00 динара, док су у 2016.години само два РПГ остварила право на подстицај из већ наведених разлога куповине квалитетних грла од правних лица и предузетника. Мали број пољопривредних домаћинстава специјализован је за тов. У већини случајева, пољопривредна домаћинства продају телад масе 150–200 кг. Највећи број грла продаје се ради даљег това. Доминира традиционални систем узгоја. Пољопривредна газдинства који су се определила за производњу меса, не користе квалитетну сточну храну. Такође, неодговарајућа је технологија исхране као и услови смештаја животиња. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору како би се задовољили национални прописи и како би се приближили стандардима ЕУ у области добробити животиња и животне средине. У оквиру овог сектора 2020. године два РПГ и 2021.г. једно РПГ остварила су право на подстицајна средства за куповину утоваривача стајњака, јер у оквиру овог сектора да би остварио право на подстицај, подносилац захтева је морао да прибави решење о регистрацији објекта за тов стоке од надлежне Управе за ветерину. Позитиван акценат огледа се у томе да ће кроз овај сектор РПГ моћи да конкуришу за све инвестиције у оквиру сектора у складу са листом прихватљивих инвестиција. Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће: Структуру биљне производње сеоског подручја општине Крупањ карактерише велика хетерогеност, производња махом за сопствене потребе и мањим делом за тржиште, осим производње малине и купине која се пеко 90 % испоручује за тржиште, што је последица уситњености сеоског поседа, и недовољне примене савремене технологије производње. Наведене мере, смо кроз програм подршке спроводили 2013 и 2014 када је 124 РПГ остварило подстицаје за набавку система за наводњавање и пластенике, 193 РПГ остварило подстицаје кроз набавку прикључних пољопривредних машина и опреме, 16 РПГ остварило подстицаје у воћарству, док се у 2015.години овај број знатно повећао, осим код воћарства из разлога јер су преко Програма Уједињених нација које је спроводио ФАО преко 370 пољопривредника оштећених од поплава добило донацију у 2015. годину кроз саднице малине, купине, шљиве, вишње и трешње. У 2016.години било је укупно 111 захтева за набавку опреме за наводњавање, копање бунара и уградњу опреме, мрежа за сенчење и противградних мрежа и набавку садница малине. Било је свега 3 захтева за набавку садница малине из разлога што се у расадницима продаје стандардни садни материјал, а сертификовани садни материјал и увозне саднице су јако скупе. У 2017. години било је укупно 94 одобрених захтева за набавку опреме за наводњавање, мрежа за сенчење и противградних мрежа, 5 захтева за пластенике са опремом, и 6 захтева за набавку садница малине и лешника. У 2018. години у сектору воће, грожђе, поврће и цвеће 102 РПГ је остварило подстицаје, од тога 72 за машине, за опрему и уређаје за наводњавање усева. У 2019. години у сектору воће, грожђе, поврће и цвеће 131 РПГ је остварило подстицаје, од тога 34 за машине, опрему и уређаје за наводњавање усева. У 2020.години 189 РПГ остварило је право на подстицаје, од тога 9 РПГ за куповину воћних садница, 10РПГ за подизање пластеника, 78 РПГ за куповину опреме за сетву, садњу и мулчирање, 3 РПГ за куповину машина за основну обраду земљишта, 8 РПГ за допунску обраду земљишта, 3 РПГ за машине за ђубрење земљишта, 17РПГ за куповину прскалица и 61РПГ за набавку опреме за наводњавање. У 2021.години 178 РПГ је остварило право на подстицаје и то: од тога 26 РПГ за куповину воћних садница, 16РПГ за подизање пластеника, 45 РПГ за куповину опреме за сетву, садњу и мулчирање, 10 РПГ за куповину машина за основну обраду земљишта, 20 РПГ за допунску обраду земљишта, 6 РПГ за машине за ђубрење земљишта, 1 РПГ за убирање, скидање усева, 3 РПГ машине за транспорт, 14 РПГ за куповину прскалица и 37 РПГ за набавку опреме за наводњавање. У 2021.години наведене мере су остале на снази јер је све већи број произвођача заинтересован за куповину воћних садница нарочито малине због добре цене откупу а циљ да се унапреде газинства која желе да се баве воћарском производњом. Позитиван акценат огледа се у томе да ће кроз сектор РПГ моћи да конкуришу за све инвестиције у оквиру сектора у складу са листом прихватљивих инвестиција. Сектор-Остали усеви: У структури биљне производње поред воћарске највише је заступљена ратарска производња. У укупној биљној производњи од 18588ха ратарство и повртарство учествују са 15163ха или 81.57%. Производња дувана за тржиште обавља се на око 7ха са приносом од 2571 кг сувог дувана/ха. Овом мером се постиже унапређење и модернизовање ратарске производње. До сада су остваривани подстицаји за набавку прикључних машина и опреме, трактора, мотокултиватора и комбајна за жетву и бербу због интресовања локалних пољопривредника јер је механизација била јако застарела. У 2018 години подстицаје за набавку опреме и механизације остварило је 55 РПГ. У 2019 години подстицаје за набавку опреме и механизације остварило је 34 РПГ , у 2020.години 52 РПГ а у 2021. години 29 РПГ. Позитиван акценат огледа се у томе да ће кроз овај сектор РПГ моћи да конкуришу за све инвестиције у оквиру сектора у складу са листомприхватљивих

инвестиција. Сектор- Пчеларство: Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 17 кг по кошници годишње, с тим што је 2015.године била изузетак. Укупна производња меда у 2015.години износила је 84.524кг. Број кошница се у 2020.години знатно повећао у односу на предходну годину са 7600 кошница на 10000 кошница (подаци из Ветеринарске станице Крупањ). У 2021.години има 185 активних пчелара. Главни проблеми у пчеларству у овој регији јесу нестандардизован квалитет меда, појава болести пчела. Опремање газдинстава потребном опремом/модернизовање производње, квалитет и кванитет су позитивни ефекти ове мере. У 2018 години реализацијом општинског програма за пољопривреду 22 РПГ су добила подстицаје за опрему за пчеларство и 5 РПГ за набавку приколица за транспорт пчелињих друштава. У 2019. години за набавку опреме за пчеларство подстицаје је добило 8 РПГ, за набавку кошница за пчеле 5 РПГ и за набавку приколица за транспорт пчелињих друштава 4 РПГ. У 2020. години 31 РПГ остварило је право на подстицаје а од тога 29РПГ за куповину опреме за пчеларство а 2РПГ за куповину приколица за транспорт кошница и платформи. У 2021. години 11 РПГ остварило је право на подстицаје а од тога 10РПГ за куповину опреме за пчеларство а 1РПГ за куповину приколица за транспорт кошница и платформи. Из разлога разноврсности улагања у опрему у сектору пчеларство, није само циљ повећање броја кошница односно повећање квантитета, већ побољшање квалитета меда. РПГ која су добијала општинске подстицаје за набавку кошница/делова кошница макар једном у предходне три године, у 2022. години неће моћи добити подстицајна средства за набавку кошница, већ за набавку друге врсте опреме. Набављене кошнице морају бити усељене пчелињим друштвима.

2.2.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; повећање производње; побољшање продуктивности и квалитета производа; смањење трошкова производње; унапређење техничко-технолошке опремљености; одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; усклађивање са стандардима ЕУ. Специфични циљеви по секторима: Сектор- Млеко- Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; побољшање хигијене и квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (број бактерија и соматских ћелија довести у законске оквире); усвајање добре пољопривредне праксе и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; унапређење производне инфраструктуре и опреме. Сектор-Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце, козе и крмаче/прасади); унапређење квалитета меса говеда (систем крава-теле), коза, оваца и прасади у складу са националним ветеринарским стандардима; достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; побољшање квалитета производње кроз инвестиције у опрему и објекте. Сектор-Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће - Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; унапређење стања специјализоване механизације на газдинству; побољшање складишних капацитета за воће, грожђе и поврће; повећање површина под интензивним засадама; повећање наводњаваних површина системом кап по кап, копање бунара за наводњавање и дубоко-бушених-артерских бунара. Сектор - Остали усеви - Обнављање застареле механизације на газдинствима; побољшање складишних капацитета; повећање наводњаваних површина системом кап по кап, повећање површине, приноса и квалитета озимих, стрних жита и кабасте сточне хране. Савременија производња, рентабилније и конкурентније тржиште. Сектор - Пчеларство - Повећање производње пчеларских производа; повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; повећање степена запослености у сектору; достизање стандарда у области заштите животне средине.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Подстицаји за унапређење конкурентности (инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава) у складу су са Националним програмом за пољопривреду и Националним програмом руралног развоја. Постоји комплементарност мере-инвестиције у физичку имовину са Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, правилницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Ипард програмом и иста ће бити регулисана издавањем потврде прописане наведеним подзаконским актима, што даље значи да корисник подстицаја који добије потврду од Општинске управе Крупањ, неће моћи да користи подстицаје код Општинске управе по истом основу у складу са овим програмом, без обзира да ли су му додељена средства министарства или средства по ИПАРД програму.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица-комерцијална пољопривредна

газдинства са активним статусом и пребивалиштем на територији општине Крупањ, регистрована код Управе за трезор, филијала Лозница, експозитура Крупањ у складу са законом којим се уређује пољопривреда, до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Крупањ, под условом да су испунили све критеријуме програма и конкурса.

2.2.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: -да је комерцијално породично пољопривредно газдинство са пребивалиштем на територији општине Крупањ (физичко лице) са активним статусом регистровано (до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Крупањ), у складу са прописима који регулишу ову област што доказује одговарајућом документацијом из регистра пољопривредних газдинстава; -да један исти корисник може остварити подстицаје за мере директних плаћања и једну од мера: инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава, за више инвестиција у оквиру једног сектора или за меру подршка младима у руралним подручјима за више инвестиција у оквиру једног сектора или за осигурање; -да је предмет инвестиције за набавку опреме, механизације и воћних садница реализован од 17.08.2021. године осим за набавку трактора од 01.01.2021.године до момента конкурсисања, на парцелама које су уписане у регистар пољопривредних газдинстава; -да је најмања вредност прихватљиве инвестиције 25.000,00 динара са пдв-ом; -да добављач и подносилац пријаве на конкурс не представљају повезана лица; - да РПГ која нису испунила уговорне обавезе из предходних година (након извршене контроле) не могу бити корисници општинских подстицаја три године рачунајући и текућу годину; -да је измирило доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства што доказује уверењем из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца; -да је потписао изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима и изјаву да комисија може у складу са законом којим се уређује општи управни посупак по службеној дужности прибавити податке од органа који воде службену евиденцију.

2.2.7. Специфични критеријуми: Сектор-Млеко: Прихватљиви корисници за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава код набавке нових машина, опреме и опреме за наводњавање су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ до 29 крава на крају инвестиције. Нема посебних критеријума за улагање у сектору млека за козе и овце. Пољопривредна газдинства могу конкурсисати за више врста опреме/механизације у оквиру овог сектора, осим за набавку трактора, мотокултиватора и копање дубоких бунара преко десет метара дубине. Неприхватљиве инвестиције кроз сектор млеко: набавка резервних делова и половне опреме. РПГ могу конкурсисати за једну или више врста опреме/механизације у оквиру сектора млеко .Сектор-Месо: Прихватљиви корисници за све инвестиције у механизацију и опрему су регистрована пољопривредна газдинства која имају до 29 грла говеда и /или 199 грла оваца/или коза и/или 29 грла крмача и/или 199 товних свиња и/или 999ћурака и /или 299 гусака и/или 4.999 бројлера на крају инвестиције. РПГ могу конкурсисати за једну или више врста опреме/механизације у оквиру сектора месо, осим за набавку трактора, мотокултиватора и копање дубоких бунара преко десет метара дубине. Сектор-Воће, грожђе, поврће, хмељ и цвеће: Прихватљиви корисници за све инвестиције у производњи воћа, грожђа и цвећа су регистрована пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра као и пољопривредна газдинства регистрована у Регистру произвођача садног материјала воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу ("Службени гласник РС" бр. 18/05 и 30/10). У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе, засад мора имати најмању површину 0,10 ха када су у питању јагода се врста воћа и то: за малину са једнородним сортама минимални број 10.000сад./ха, за јагоду минимални број садница 40.000 сад./ха, за купину минимални број садница 2.000сад./ха, боровницу (класичан узгој) минимални број 2.200 сад./ха, рибизлу минималан број 1.600сад./ха и саднице ароније минимално 2000садница/ха, односно најмање 0,30 ха другог воћа: за набавку шљиве минимални број 400 садница /ха, за дуњу минималан број 600сад./ха, за орах минимални број 90 садница/ха, за лешник минимални број 400 сад./ха, за трешњу на вегетативној подлози минимално 800 садница/ха, трешњу на генеративној подлози минимално 400 садница/ха, вишњу на вегетативној подлози и облачинска вишња минимални број 800 садница/ ха, вишња на генеративној подлози минимално 600 садница/ха, за јабуку (на генеративној подлози) минимални број 400 садница/ха, јабуку на вегетативној подлози 1600 садница/ха, крушку на генеративној подлози минимално 800 садница/ха и за крушку на вегетативној подлози 1250 садница/ха.

За остваривање подстицаја саднице воћа треба да буду засађене на парцелама које су уписане у регистар пољопривредног газдинства. Прихватљиви корисници за произвођаче поврћа су РПГ са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Подстицаји се у оквиру инвестиције 101.4.2. дају за подизање пластеника са опремом за производњу поврћа, воћа, цвећа, расадничку производњу и производњу гљива најмање површине 50м², укључујући резервоаре за воду и опрему за системе за наводњавање, вентилацију, климатизацију, грејање и мрежу за сенчење пластеника. За остваривање подстицаја пластеник са опремом треба да буде инсталиран на парцели уписаној у регистар пољопривредног газдинства, као и бунар и систем за наводњавање. Подстицаји се не дају за набавку: половне опреме, зиданих резервоара, резервних делова за механизацију, пумпу и воћних садница за попуњавање празних места у већ постојећим воћним засадама. РПГ могу конкурисати за једну или више врста опреме/механизације у оквиру овог сектора, осим за набавку трактора, мотокултиватора и копање дубоких бунара преко десет метара дубине, у оквиру финансијске подршке описане кроз интезитет помоћи у складу са листом прихватљивих инвестиција. Сектор-Остали усеви (житарице и индустријски усеви): Прихватљиви корисници за инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање у сектору остали усеви су РПГ која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају до 49 ха земљишта под житарицама и индустријским усевима, као и пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха земљишта под хмељом. РПГ могу конкурисати за подстицај за једну или више врста опреме у оквиру овог сектора, осим за набавку трактора, мотокултиватора и копање дубоких бунара преко десет метара дубине, у складу финансијским оквирима и листом прихватљивих инвестиција. Подстицаји се не дају за набавку резервних делова и половне опреме. Сектор-Пчеларство: Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство су регистрована пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају 5-500 кошница, рачунајући и купљене кошнице. Подстицаји у оквиру инвестиције набавка опреме за пчеларство се дају за набавку (кошница, центрифуга, електрични отклапач саћа, каде за отклапање саћа, електричне пумпе и пунице за мед, топионици за восак, електрични декристализатор, прохромска амбалажа за мед, контејнери и платформе за држање и транспорт пчела, аутоматски сто за паковање меда, сушара за плен, стресач пчела, СМС ваге, примери за кошење траве и др. слична опрема). Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство су регистрована пољопривредна газдинства која у последње три године нису добијала подстицаје за набавку нових кошница/делова кошница у складу са општинским програмом (независно да ли су конкурисали за младе, инвестиције у физичку имовину или националном нивоу-преко министарства или ИПАРД програма). За остваривање подстицаја набављене нове кошнице морају бити усељене пчелињим друштвима. За инвестицију у оквиру шифре 101.6.3. подстицаји се дају за набавку нових приколица за транспорт пчелињих друштава (ауто, тракторских, камионских и карданских приколица). РПГ могу конкурисати за једну или више врста опреме/механизације у оквиру сектора пчеларство. Подстицаји у оквиру овог сектора се не дају за набавку: репроматеријала, сатних основа, пчеларске одеће и половне опреме. Прихватљиве потенцијалне инвестиције по секторима и шифрама су наведени у табели прихватљивих инвестиција у физичку имовину по секторима.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.3	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту ст
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.16	Машине за транспорт
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.8	Машине за транспорт
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	11-20кошница (сектор пчеларство)	да	10
2	21-30кошница (сектор пчеларство)	да	15
3	до 1,00ха пољопривредног земљишта (механизација, опрема)	да	5
4	до 10 кошница (за сектор пчеларство)	да	5
5	носилац РПГ пријављен на здравствено и социјално осигурање преко пољопривреде (механизација, опрема, пчеларство)	да	20
6	носилац РПГ пријављен на ПИО преко пољопривреде (механизација, опрема, пчеларство)	да	30
7	од 1,01-5,00 ха пољопривредног земљишта (механизација, опрема)	да	10
8	од 5,01 до 10,00ха пољопривредног земљишта (механизација, опрема)	да	15
9	преко 10,01,ха пољопривредног земљишта (механизација, опрема)	да	20
10	преко 30кошница (сектор пчеларство)	да	20

2.2.10. Интензитет помоћи: Укупан износ подстицаја у оквиру мере инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава је 14.560.000,00 динара. Од тог износа за набавку садница воћа опредељено је 1.000.000,00 динара, за набавку нових трактора опредељен је износ од 4.000.000,00 динара, а за све остале инвестиције опредељени износ средстава износи 9.560.000,00 динара. Износ подстицаја за све инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава је 55% од вредности инвестиције без пдв-а максимално до 80.000,00 динара по кориснику, осим за набавку мотокултиватора максимални износ подстицаја по кориснику је 180.000,00 динара, за копање и зацевљење бунара од 5-10 метара дубине максимални износ подстицаја по метру износи 8.000,00 динара, односно уколико уграђује пумпу са одговарајућом опремом у бунар и/или одговарајућом опремом за довод воде до парцеле за наводњавање као и опремом за наводњавање на парцели (цеви за наводњавање, окитени, вентили, капајуће траке, резервори и остала припадајућа опрема у оквиру сектора за који конкурише) максимални износ подстицаја износи 80.000,00 динара. За копање и зацевљење дубоко бушених артерских бунара за наводњавање преко 10,1 м дубине са евентуалном уградњом опреме максимални износ подстицаја је 180.000,00 динара по кориснику. Износ подстицаја за набавку нових трактора је 25 % од вредности инвестиције без пдв-а максимално до 500.000,00 динара по кориснику. Један исти корисник може остварити један подстицај у границама описаних за више инвестиција у оквиру једног сектора, осим за набавку нових трактора, мотокултиватора и копање бунара преко 10,1м дубине, јер су у питању подстицаји преко 80.000,00 динара, због чега може остварити подстицајна средства само за конкретну инвестицију. Нови трактор који је предмет подстицаја у складу са овим програмом је моторно возило које има најмање две осовине и које је првенствено намењено за вучење, гурање, ношење или погон измењивих прикључака за извођење првенствено пољопривредних, шумских или других радова и за вучу прикључних возила за трактор, у складу са прописима којима се уређују безбедност саобраћаја на путевима, првенствено намењен у ратарској, воћарској и повртарској производњи.

ПРИХВАТЉИВИ ПОДСТИЦАЈИ ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ У ФИЗИЧКУ ИМОВИНУ

Редни број	Листа потенцијалних инвестиција из шифарника мера	Прихватљиве инвестиције (механизација, опрема)	Прихватљиве инвестиције (механизација, опрема)
1	101.1.9., 101.2.10., 101.4.19. и 101.5.1.	Машине за примарну обраду земљишта	Плугови и тањираче
2	101.1.10., 101.2.11., 101.4.20., и 101.5.2.	Машине за допунску обраду земљишта	Ротоситнилица, ротофреза фреза, дрљача, ротодрљаче тарупи, сетвоспремачи, подривачи, ваљци, грубери, разривачи, прикључни међуредни култиватори, шпартачи
3	101.1.11, 101.2.12., 101.4.21. и 101.5.3.	Машине за ђубрење земљишта	Расипачи вештачког ђубрива и растурачи-разбацивачи стајњака
4	101.1.13, 101.2.14., 101.4.24 и 101.5.6.	Машине за заштиту биља	Атомизери, тракторске и леђне прскалице
5	101.1.15, 101.2.16., 101.4.26 и 101.5.8.	Машине за транспорт	трактори, мотокултиватори, приколице за трактор и мотокултиватор
6	101.1.17, 101.4.28 и 101.5.10.	Машине и опрема за наводњавање усева	Цистерне за наводњавање (самоходне, прикључне), базени за воду, пвц цеви, цеви кпк, пумпе са опремом (каблови, контрол бокс и др.)траке, фитинги, филтери, славине, редуцири, држачи цеви, копање бушених бунара од 5-10м и артерских бунара преко 10,01м са угр
7	101.1.5. и 101.2.5.	Нова опрема и механизација за побољшање сточарске производње, припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване и кабасте сточне хране	млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; транспортери; превртачи; сакупљачи сена; косачице; хранилице; појилице; комбајни за ст.храну; балер; омотачи бала; микс приколице
8	101.4.1.	Подизање нових или обнављање постојећих вишегодишњих засада воћака	-0,1-50ха јагодастих врста воћака (малина, јагода, купина, аронија, боровница и рибизла); -0,3-100 ха другог воћа (шљива, дуња, орах, лешник, трешња, вишња) у складу са Правилником за воће
9	101.4.2.	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу површине од 50м ² до 5000м ²	Конструкција за пластенике (алуминијумске, поцинковане, челичне и пластичне), мреже за сенчење, фолије за покривање пластеника, опрема за вен., хлађ. и греј., системи за наводњавање и ђубрење (леђне прскалице, цистерне, резервоари, цеви, траке, све за пл
10	101.4.3.	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама	Противградна мрежа и носачи за противградну мрежу-бетонски или метални стубови са опремом
11	101.4.8.	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)	Фолија, опрема и уређаји за садњу-бушач рупа са бургијама, машине и опрема за орезивање и обликовање биља, механизација за обраду земљишта унутар редова засада, прикључне косачице, скупљачи и растурачи сена, тримери, тарупи
12	101.4.25.	Машине за убирање односно скидање усева	тресачи и сакупљачи воћа
13	101.1.4. и 101.2.3.	Машине и опрема за руковање и транспорт стајњака	транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за пол. и теч. стај, машине за пуњ. теч. стајњ. специјализована опрема и приколице за трансп. чвр. ст., утоваривач стајњака
14	101.6.2	Набавка опреме за пчеларство	кошнице, центрифуга, електрични отклапач саћа, каде, тримери, пунилице за мед, топионици за восак, ел. декристализатор, прохромска амбалажа за мед, контејнери за пчеле, сушара за полен, стресач пчела, смс вага, прик.пч.отрова и др
15	101.6.3.	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава	све врсте приколица за моторна возила за превоз кошница, контејнера и платформи
16	101.1.6.	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња	сточне ваге

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број газдинстава који су остварила права на подстицаје
2	Укупна вредност инвестиције у физичку имовину
3	Укупно учешће ЈЛС (РСД)

2.2.12. Административна процедура: Спровођење програма обавља Комисија за спровођење програма. Комисија је у обавези да распише конкурс прецизирајуће рокове, услове конкурса у складу са програмом и пропише образац захтева који се може преузети преко званичног општинског сајта или писарнице. Подношење захтева Комисији за спровођење програма врши се преко поште или писарнице општинске управе Крупањ. РПГ се пријављују на конкурс за све инвестиције у физичку имовину искључиво након извршене куповине предмета подстицаја, уз рачун и осталу прописану документацију. За набавку инвестиција у физичку имовину пољопривредних газдинстава, подносилац захтева уз захтев за подстицај у обавези је да достави комплет документацију (оригинал или оверене фотокопије) на име купца и то: 1. фискални рачун ако је готовинско плаћање или плаћање картицом, (ако нема обавезу евидентирања промета преко фискалне касе у складу са важећим прописима, уместо фискалног рачуна доставља уплатницу на рачун добављача или налог за пренос уз извод оверен од стране банке на име добављача или потврду о извршеном преносу), 2. готовински рачун (са јасно изказаном ценом коштања са и без пдв-а), 3. отпремницу, 4. гарантни лист (односно изјаву добављача да не подлеже гаранцији), 5. уверење локалне пореске администрације не старије од три месеца од дана подношења захтева о измиреним обавезама по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства, 6. доказ са сајта пореске управе да добављач није у пдв-у или доказ надлежне пореске управе да добављач није у пдв-у када је у питању правно лице или предузетник, односно изјава за физичко лице, 7. потписану изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима као и да добављач и подносилац пријаве на конкурс нису повезана лица и 8. изјаву странке у складу са чланом 103. ЗУП-а да орган по службеној дужности у име странке може прибавити документацију о којој се води службена евиденција. Поред наведене документације у складу са предметом подстицаја подносилац захтева доставља и додатну документацију: документацију из РПГ (потврду о активном статусу, извод из регистра, биљну и/или жиотињску структуру; сертификат или решење расадника за текућу годину, уверење о здравственом стању садница, декларацију за саднице воћа и јединствену царинску исправу ако је роба увезена. Доказе да је обвезник ПИО преко пољопривреде, здравственог и социјалног осигурања комисија прибавља по службеној дужности у складу са Законом о општем управном поступку а може прибавити службено и доказ о измиреним обавезама по основу изворних јавних прихода за носиоце и чланове газдинства. Након обрађених захтева и извршеног бодовања Комисија саставља прелиминарну листу кандидата до износа финансијских средстава планираних програмом за ову меру. Неутрошена средства предвиђена програмом у оквиру исте мере могу се распоређивати на инвестиције где је већа заинтересованост подносиоца захтева до износа планираних средстава, док се средства не могу пребацивати са мере на меру у оквиру планираног финансијског оквира, нити повећавати, без предходне сагласности надлежног министарства и усвојене измене програма од стране скупштине, под условом да је општина буџетом обезбедила недостајући износ средстава. Комисија предлаже расподелу средстава и утврђује коначну ранг листу на основу обрађених записничких извештаја о извршеној контроли на лицу места о набављеном предмету инвестиције и доставља Општинском већу који доноси одлуку о додели средстава која садржи поуку о правном леку - право на приговор (у року од 8 дана од дана истицања одлуке на огласну таблу). Уколико два или више кандидата имају исти број бодова, предност има кандидат који је раније поднео захтев за подстицај. У складу са правоснажном одлуком о додели средстава председник општине закључује уговор са корисницима средстава којима се регулишу међусобна права и обавезе. Председник општине доноси решење о исплати подстицајних средстава на наменске рачуне корисника у року од 15 дана од дана закључивања уговора. На основу сугестија ДРИ, Комисија за спровођење програма, извршиће контролу добијених подстицаја из предходних година, на начин који ће сама организовати. Обавеза корисника подстицаја је да добијене подстицаје користи са пажњом доброг домаћина и да инвестицију за коју је остварио подстицајна средства не отуђи најмање 5 година од дана исплате подстицајних средстава а прецизније ће бити регулисано уговором, осим за набавку фолија и трака где уговорена обавеза траје две година од дана исплате подстицајних средстава.

2.3. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.3.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), АП и ЈЛС могу да утврђују мере подршке који се односе на премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиња, кроз подстицаје за инвестиције у пољопривреди за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024.године. Подстицај за премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње има за циљ сигурност у производњи, односно надокнаду штете причињене елементарном непогодом. Нестабилна клима последњих година и висок степен ризика у пољопривредној производњи (град, поплава, мраз, суша) последица су огромних губитака у пољопривреди (штета од мајских поплава и клизишта 2014.године на пољопривреди је процењена на 222.850.223,00 динара), док су штете од града у 2015.години процењене на преко 15.756.035,00 динара. У 2016.години штете од града процењене су на 15.154.768,00 динара а 2017.г. штете процењене на 31,6 милиона динара, напомињући да су штете од града евидентирание и 2019 .године а заједно са поплавама и клизиштима процењен на 471.178.046,55 динара, са укупним штетама на пољопривреди 11.840.999,95. У 2020.години укупне штете од поплава и клизишта процењене су на 262.696.353,96 динара, напомињући да су штете на пољопривреди износиле 19.021.248,96 динара. Наш циљ је да се овом мером на један начин заштите произвођачи од ризика. Мали број пољопривредних газдинстава врши осигурање пољопривредне производње и користи подстицаје за премију осигурања. У 2013.години 7 РПГ користило је регрес за осигурање у износу од 72.142,00 динара. У 2014.години за 10 РПГ исплаћен је подстицај у износу од 228.623,00 динара, а 14 РПГ преко Управе за трезор користило је ову меру, док је у 2015 години 25 РПГ поднело захтев за регресирање премије осигурања преко наше општине и исплаћен подстицај у износу од 635.077,40 динара за 24 РПГ. У 2016 премију осигурања користило је 11 РПГ у износу од 340.494,72 динара, док је у 2017.г. исплаћен подстицај за 16 домаћинстава 547.340,93 динара. Мера се није спроводила последње три године како би се избегло двојно финансирање преко локалне самоуправе и министарства, односно Управе за трезор. Пошто су учестале елементарне непогоде (поплаве, клизишта, град), поново је 2021.године уведена ова мера а процентуални износ подстицаја износио 40% без пдв-е максимално до 70.000,00 динара, јер наша општина припада Мачванском округу, тим пре што је Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2021.г. предвиђено да се подстицаји за премију осигурања исплаћују у максималном износу од 40% плаћене премије осигурања, односно у максималном износу од 45% плаћене премије осигурања у подручју са отежаним условима рада у пољопривреди. Увођење подстицаја сматрамо реалном потребом јер су негативни ризици изазвани градом и поплавом последњих година све чешћи, што има негативни утицај на пољопривредну производњу. Имајући у виду да је у 2021.години само једно РПГ поднело захтев за подстицаје за премију осигурања, одлучено је да ове године износ премије буде до 40% без пдв-а од укупно плаћеног износа осигурања под условом да за исту врсту осигурања РПГ може да конкурише преко надлежне управе и ЈЛС и на тај начин би РПГ имало 80% подстицаја за премију осигурања.

2.3.2. Циљеви мере: Сигурност у производњи и једна врста помоћи пољопривредним произвођачима да очувају уложени новац, односно да им се кроз осигурање врати уложен рад и труд; Мањи губици у производњи и боље коришћење расположивих ресурса; подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; боље коришћење расположивих ресурса.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Постоји комплементарност мере-подстицај за премију осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња са Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2022.години („Службени гласник РС“ бр.125 /21 и евентуалним изменама). С обзиром да се ради о истоветној мери, кориснику подстицаја за премију осигурања биће омогућено да за исту врсту осигурања конкурише преко министарства и ЈЛС и на тај начин би имао подстицај за премију осигурања 80%, што ће бити прихватљиво за многа РПГ да ову меру искористе. Ова мера је у складу са Стратегијом пољопривреде у руралног развоја 2014-2024.

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физича лица-регистрована комерцијална пољопривредна газдинства са активним статусом, са пребивалиштем на територији општине Крупањ, регистрована (обновљена) код Управе за трезор, филијала Лозница, експозитура Крупањ у складу са

законом којим се уређује пољопривреда, до дана објављивања конкурса за подстицаје по програму.

2.3.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: -да је комерцијално породично пољопривредно газдинство са пребивалиштем на територији општине Крупањ (физичко лице) са активним статусом регистровано (до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Крупањ), у складу са законским прописима који регулишу ову област, што доказује одговарајућом документацијом из регистра пољопривредних газдинстава; -да један исти корисник може остварити подстицаје за мере директних плаћања и једну од мера руралног развоја: инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава или за меру подршке младима у руралним подручјима за више инвестиција у оквиру једног сектора или за осигурање; -да добављач и подносилац пријаве на конкурс не представљају повезана лица; - да РПГ која нису испунила уговорне обавезе из предходних година (након извршене контроле) не могу бити корисници општинских подстицаја три године рачунајући и текућу годину; -да је измирило доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства што доказује издавањем уверења из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца; -да је потписао изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима.

2.3.7. Специфични критеријуми: Да је предмет осигурања уписан у регистар пољопривредног газдинства, што доказује документацијом из регистра пољопривредног газдинства; да је документација за осигурање - оверена копија полисе осигурања издата од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран, издата у периоду од 16. новембра претходне до 15. новембра текуће године и да је платио премију осигурања што доказује приложеном потврдом о извршеном плаћању укупне премије осигурања; поношење захтева за осигурање усклађено је са досадашњим правилницима министарства, тачније од 1. јула до 15. новембра 2022.године; ако је физичко лице - носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства закључило уговор о производњи са организатором производње који је осигурао усева, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње у његово име и за његов рачун, то лице подноси потврду о осигурању издату од стране друштва за осигурање код кога је осигуран, као и потврду о извршеном плаћању укупне премије осигурања.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	редослед пристизања благовремених и потпуних захтева до утрошка средстава	не	

2.3.10. Интензитет помоћи: Минимални износ подстицаја за премију осигурања износи 40% од вредности укупно плаћене премије без пдв-а по кориснику максимално до 80.000,00 динара. Подстицаји се додељују по редоследу пристизања уредно поднетих захтева до утрошка средстава у складу са програмом и конкурсом до износа планираних финансијских средстава за ову меру. Уколико дође до недостатка новчаних средстава због већег броја поднетих захтева од планираних финансијских средстава, предност има кандидат који је раније поднео захтев писарници.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број РПГ који су остварили право на подстицаје
2	површина оигураних усева, вишегодишњих засада, расадника (ха)

2.3.12. Административна процедура: Реализацију подстицаја за осигурање усева, плодова,

вишегодишњих засада, расадника и животиња обавља Комисија за спровођење програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја коју образује Председник општине. Комисија је у обавези да распише конкурс прецизирајуће рокове, услове, посебне критеријуме и пропише образац захтева. Уз захтев се прилаже: документација из РПГ (потврда о активном статусу, биљна и животињска структура у зависности од врсте осигурања, извод из регистра), оверена копија полисе осигурања, оверена фотокопија потврде о извршеном плаћању предмета осигурања, уверење локалне пореске администрације не старије од три месеца од дана подношења захтева о измиреним обавезама по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства као и да добављач и подносилац пријаве на конкурс нису повезана лица. Образац захтева може се преузети преко званичног општинског сајта или писарнице. Подношење благовремених и комплетних захтева Комисији за спровођење програма врши се преко поште или писарнице Општинске управе Крупањ. Нераспоређена средства по мерама могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције - редослед пристизања захтева до утрошка средстава, на основу предходно добијене сагласности министарства на измену програма. Комисија у току конкурса врши обраду захтева, утврђује листу кандидата у складу са критеријумима програма и конкурса и доставља Општинском већу, које доноси одлуку о додели средстава а садржи право на приговор у року од 8 дана од дана истицања на огласну таблу. О приговору одлучује Општинско веће. У складу са правоснажном одлуком о додели средстава Председник општине доноси решење о исплати средстава на наменски рачун корисника. Неблаговремене и непотпуне пријаве се неће разматрати, односно сматраће се одбаченим, тим пре што је усвојен критеријум редослед пристизања потпуних и благовремених захтева до утрошка средстава."

2.4. Назив и шифра мере: 303 Подршка младима у руралним подручјима

2.4.1. Образложење: Смисао увођења ове мере је омогућавање младим РПГ да инвестирају већа средства у набавку потребне механизације, опреме за наводњавање, воћних садница, квалитетних приплодних грла. Идеја је да млади људи остану мотивисани да живе и раде на селу како би створили нова радна места за себе и своје породице. Ова мера се примењује од 2019.године када је 12 РПГ конкурисало за набавку механизације а добијена подстицајна средства су износила 1.840.588,33 динара. Од тога за почетну помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике за 10 РПГ исплаћени су подстицаји за једну или више инвестиција у оквиру једног сектора и то : 3 тракторска плуга, 2 фрезе, 3 ротационе косачице, 3 тракторске прскалице, 2 растресача сена, 2 тракторске приколице, 1 таруп, 1 круњач, 1 тракторски млин, 1 подривач, 1 тракторска дрљача, 1 утоваривач стајњака. У 2020.г. кроз ову меру поднето је 20 захтева а 17 остварило право на подстицај у укупном износу од 3.142.703,41 динар. Кроз ову меру млади пољопривредници би унапредили процес производње, повећали продуктивност и конкурентност као и технолошки оспособили своја газдинства у складу са стандардима. Очекивани резултат мере је постизање веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости младих у руралним срединама. У 2021.години кроз ову меру поднето је 12 захтева и сви су остварили право на подстицаје у укупном износу 1.641.681,76 динара. Кроз ову меру у 2021.годину набављено је: 1500 садница малине са опремом за наводњавање, 1 плуг, 1 бушач, 4 фрезе, 1 дрљача, 2 тарупа, 1 копачица, 1 тример, 3 прскалице, 1 приколица за транспорт кошница, 30 кошница, 1 центрифуга и 1 утоваривач стајњака. Постоји интересовање код младих РПГ за ову меру јер је уочено да су и у предходним годинама млади РПГ улагали већа средства (за набавку садница малине или јагоде, опреме за наводњавање јагоде и механизације) а нису могли да добију веће подстицаје због ограничења у максималном износу подстицаја по кориснику. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014- 2024.

2.4.2. Циљеви мере: Општи циљ мере је једна врста помоћи младим пољопривредницима кроз унапређење и развој сточарске, ратарске, воћарске и повртарске производње, повећањем продуктивности и ефикасности и површина односно броја грла квалитетне стоке у пољопривредној производњи. Свако младо комерцијално пољопривредно газдинство које жели да успешно послује, значајан почетни подстицај види као могућност заснивања веће пољопривредне производње и остваривања већег профита, а самим тим и samozapošljavanja у сектору пољопривреде.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Подршка младима у руралним подручјима је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024.

Постоји комплементарност мере са важећом Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, којом су обухваћени млади пољопривредници старости од 18 до 40 година, који су регистровани до датума објављивања конкурса за доделу подстицајних средстава на огласној табли општине Крупањ. Да би се избегло двојно финансирање иста ће бити регулисана издавањем потврде прописане наведеним подзаконским актима надлежног министарства, што даље значи да корисник подстицаја који добије потврду од Општинске управе Крупањ, неће моћи да користи подстицаје код општине по истом основу у складу са овим програмом, без обзира да ли су додељена или нису додељена средства министарства или средста по ИПАРД програму.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица-комерцијална пољопривредна газдинства са активним статусом (старости од навршених 18 година до навршених 40 година у моменту подношења захтева за подстицај) и пребивалиштем на територији општине Крупањ, регистрована код Управе за трезор, филијала Лозница, експозитура Крупањ, у складу са законом којим се уређује пољопривреда, до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Крупањ, под условом да су испунили све критеријуме програма и конкурса.

2.4.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми су: -да је комерцијално породично пољопривредно газдинство старости од навршених 18 до навршених 40 година живота у моменту подношења захтева, са пребивалиштем на територији општине Крупањ (физичко лице) са активним статусом, регистровано у складу са важећим прописима о уписи у регистар, до датума објављивања конкурса за доделу подстицајних средстава, на огласној табли општине Крупањ, што доказује одговарајућом документацијом из регистра пољопривредних газдинстава (потврда о активном статусу, извод из регистра, биљна и животињска структура); -да један исти корисник може остварити подстицаје за мере директних плаћања и једну од мера руралног развоја: инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава за више инвестиција у оквиру једног сектора или за меру подршка младима у руралним подручјима за више инвестиција у оквиру једног сектора или за осигурање; -да је инвестиције реализовао од 01.01.2022.г. до момента подношења захтева; -да је најмања вредност прихватљиве инвестиције 280.000,00 динара са пдв-ом; -да добављач и подносилац пријаве на конкурс не представљају повезана лица; -да је измирио доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства што доказује издавањем уверења из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца; - да РПГ која нису испунила уговорне обавезе из предходних година (након извршене контроле), не могу бити корисници општинских подстицаја три године рачунајући и текућу годину; - да РПГ која су добијала општинске подстицаје за 2019., 2020. и 2021. године кроз подршку младима у руралним подручјима не могу остварити подстицајна средства кроз ову меру у 2022. години, већ кроз инвестиције у физичку имовину; -да је потписао изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима.

2.4.7. Специфични критеријуми: Сектор-Млеко: Прихватљиви корисници за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава су: 1. пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ од 1 до 29 крава на крају инвестиције, односно у случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла нема специфичних критеријума из разлога што набавка грла није предвиђена ИПАРД програмом па не може доћи до двоструког финансирања и нема посебних критеријума за улагање у сектору млека за козе и овце; 2. пољопривредна газдинства могу конкурисати за више прихватљивих инвестиција само у оквиру истог сектора. Неприхватљиви корисници код набавке квалитетних приплодних грла (крáva/јуница, оваца/коза) су: 1. подносилац захтева не може добити подстицај уколико је био одгајивач или један од предходних власника квалитетних приплодних грла која су предмет подстицаја; 2. подносилац захтева не може добити подстицај у 2022. години уколико не докаже да је куповином повећао број квалитетних приплодних грла, за исти број грла које је купио и то: од 10 до 15 грла за овце, најмање 10 грла за козе и од 1 до 3 грла за говеда млечних раса, уз документацију надлежне ветеринарске станице /одгајивачке организације о броју квалитетних уматичених грла са ИД бројевима на дан 31.12.2021. године у односу на време набавке подстицаја а у складу са историјатом о кретању животиња на газдинству, као и контролом од стране комисије на лицу места; 3. подносилац захтева не може добити подстицај под условом да РПГ која су у последње три године два пута добијала подстицаје за набавку исте врсте стоке у складу са општинским програмом

(независно да ли су конкурисали за младе или ин. у физ. им.). Прихватљиве инвестиције кроз сектор млеко: 1.квалитетна приплодна грла говеда (јунице и краве) млечних раса (Сименталска, црна Холштајнфризијска и црвена Холштајнфризијска евидентирана у пасошу и педигреу), старости од 18 месеци до 4 године, у моменту издавања рачуна о набавци; 2.квалитетна приплодна грла оваца/коза, овнова/јарчева исте расе старости од 4 месеца до 4 године у моменту издавања рачуна о набавци и 3. квалитетна приплодна грла која су предмет подстицаја обележена и регистрована у складу са законом којим се уређује ветеринарство (педигре обавезно за краве/јунице а матични листови за овце/козе), купљена од активног правног лица, предузетника, регистроване фарме или РПГ. Неприхватљиве инвестиције кроз сектор млеко: 1.набавка неуматичених грла; 2. набавка приплодних грла за које је општина давала подстицаје у периоду од 2016-2021.године и 3. набавка резервних делова и половне опреме. Сектор-Воће, грозђе, поврће, хмељ и цвеће: Прихватљиви корисници за све инвестиције у производњи воћа, грозђа, и цвећа су регистрована пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра и пољопривредна газдинства регистрована у Регистру произвођача садног материјала воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу ("Службени гласник РС" бр. 18/05 и 30/10) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе, засад мора имати најмању површину 0,10 ха када су у питању јагодасте врста воћа и то: за малину са једнородним сортама минимални број 10.000сад./ха, за јагоду минимални број садница 40.000 сад./ха, за купину минимални број садница 2.000сад./ха, боровницу (класичан узгој) минимални број 2.200 сад./ха, рибизлу минималан број 1.600сад./ха и саднице ароније минимално 2000садница/ха, односно најмање 0,30 ха другог воћа: за набавку шљиве минимални број 400 садница /ха, за дуњу минималан број 600сад./ха, за орах минимални број 90 садница/ха, за лешник минимални број 400 сад./ха, за трешњу на вегетативној подлози минимално 800 садница/ха, трешњу на генеративној подлози минимално 400 садница/ха, вишњу на вегетативној подлози и облачинска вишња минимални број 800 садница/ ха, вишња на генеративној подлози минимално 600 садница/ха, за јабуку (на генеративној подлози) минимални број 400 садница/ха, јабуку на вегетативној подлози 1600 садница/ха, крушку на генеративној подлози минимално 800 садница/ха и за крушку на вегетативној подлози 1250 садница/ха. За остваривање подстицаја саднице воћа треба да буду засађене а систем за наводњавање инсталиран на парцелама које су уписане у регистар пољопривредног газдинства. Прихватљиви корисници за произвођаче поврћа су РПГ са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Подстицаји се оквиру инвестиције 101.4.2. дају за подизање пластеника са опремом за производњу поврћа, воћа, цвећа, расадничку производњу и производњу гљива најмање површине од 50м², укључујући резервоаре за воду и опрему за наводњавање, вентилацију, климатизацију, грејање и мрежу за сенчење пластеника. За остваривање подстицаја пластеник са опремом треба да буде инсталиран на парцели уписаној у регистар пољопривредног газдинства. Подстицаји се не дају за набавку: половне опреме, зиданих резервоара, резервних делова за механизацију и пумпу и воћних садница за попуњавање празних места у већ постојећим воћним засадима. Сектор житарица и индустријских усева: Прихватљиви корисници за ове инвестиције су регистрована пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају до 49 ха земљишта под житарицама и индустријским усевима, односно пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха земљишта под хмељом. Подстицаји се не дају за набавку резервних делова и половне опреме. Сектор-Пчеларство: Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство су регистрована пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају 5-500 кошница, рачунајући и купљене кошнице. Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство су регистрована пољопривредна газдинства која у последње три године нису добијала подстицаје за набавку нових кошница/делова кошница у складу са општинским програмом (независно да ли су конкурисали за младе, инвестиције у физичку имовину или националним нивоу-преко министарства или ИПАРД програма). Прихватљиве инвестиције су: кошнице, центрифуга, електрични отклапач саћа, каде за отклапање саћа, електричне пумпе и пунице за мед, топионици за восак, електрични декристализатор, прохромска амбалажа за мед, контејнери и платформе за држање и транспорт пчела, аутоматски сто за паковање меда, сушара за плен, стресач пчела, СМС ваге, тримери за кошење траве и др. слична опрема. За остваривање подстицаја набављене нове кошнице морају бити усељене пчелињим друштвима. За инвестицију у оквиру шифре 101.6.3. подстицаји се дају за набавку нових приколица за транспорт пчелињих друштава. РПГ могу конкурисати за једну или више врста опреме/механизације у оквиру сектора пчеларство. Подстицаји у оквиру овог сектора се не дају за набавку: репроматеријала, сатних основа, пчеларске одеће и половне опреме. Прихватљиве потенцијалне инвестиције по секторима и шифрама наведене су у

табели прихватљивих инвестиција у физичку имовину у складу са Правилником о обрасцу и садржини програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја и обрасцу извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја ("Службени гласник РС" бр. 24/15, 111/15, 110/16, 16/18, 87/19 и његове накнадне измене). Сектор млеко: -шифре инвестиција: 101.1.1., 101.1.3., 101.1.4., 101.1.5., 101.1.9., 101.1.10., 101.1.11., 101.1.12., 101.1.13., 101.1.14., 101.1.15., 101.1.17. Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће: -шифре инвестиција: 101.4.1., 101.4.2., 101.4.3., 101.4.8., 101.4.19., 101.4.20., 101.4.21., 101.4.24., 101.4.25., 101.4.26., 101.4.28. Сектор остали усеви(житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др) - шифре инвестиција: 101.5.1.,101.5.2.,101.5.3.,101.5.4., 101.5.5., 101.5.6., 101.5.7., 101.5.8.,101.5.10. Сектор пчеларство: -шифре инвестиција 101.6.2.,101.6.3. Подносилац захтева може да конкурише за једну или више прихватљивих инвестиција у оквиру једног сектора под условом да најмања вредност инвестиције износи 280.000,00 дин са пдв-ом.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	до 5,00 ха пољопривредног земљишта	да	10
2	носилац РПГ пријављен на ПИО преко пољопривреде	да	40
3	од 5,01-10,00 ха пољопривредног земљишта	да	20
4	преко 10,01 ха пољопривредног земљишта	да	30

2.4.10. Интензитет помоћи: У оквиру мере руралног развоја кроз Подршку младима у руралним подручјима оредељено је 3.000.000,00 динара а средства се дају за све прихватљиве инвестиције у физичку имовину описану кроз шифру мере 101. Износ подстицаја за све инвестиције у оквиру једног сектора за младе је 70% од вредности инвестиције без пдв-а, максимално до 200.000,00 динара по кориснику, под условом да је најмања вредност прихватљиве инвестиције 280.000,00 динара са пдв-ом. За инвестицију копање и зацевљење бунара за наводњавање од 5-10 м, кроз ову меру подносилац захтева не може добити подстицајна средства, већ за копање и зацевљење дубоко бушених артерских бунара за наводњавање преко 10 м дубине са евентуалном уградњом опреме за наводњавање а максимални износ подстицаја је 200.000,00 динара. За инвестицију 101.1.1. (набавку квалитетних приплодних оваца или коза) износ подстицаја је 70% од вредности инвестиције без пдв-а исте расе старости од 4 месеца до 4 године у моменту издавања рачуна о набавци. Подстицаји се дају за куповину од 10 до 15 квалитетних приплодних грла оваца/овнова, односно за набавку најмање 10 квалитетних приплодних грла коза/јарчева. Максимални износ подстицаја за набавку квалитетних приплодних јагњади/шиљежади од 4 до 12 месеци износи до 9.100 динара по грлу; квалитетних приплодних оваца/ован старости од 1-4 године износи до 13.300,00 динара/грлу. Максимални износ подстицаја за набавку квалитетних приплодних јаради, старости од 4 до 12 месеци износи до 10.500,00 динара/грлу; квалитетних приплодних коза/јараца старости од 1-4 године до 17.500,00 динара/грлу. За набавку квалитетних приплодних грла млечних раса говеда, подстицаји се дају за куповину од 1 до 3 јуница или крива старости од 18 месеци до 4 године у моменту издавања рачуна о набавци, расе Сименталске, црне Холштајнфризијске или црвене Холштајнфризијске евидентирани у пасошу и педигреу. Подстицај износи 70 % од цене коштања без пдв-а максимално до 90.000,00 динара по грлу.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број корисника за почетну помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

2.4.12. Административна процедура: Млади РПГ се пријављују на конкурс уз рачун или предрачун (као намери улагања) са јасно исказаним пдв-ом, односно прописаним актом да добављач није у пдв-у. Форму предрачуна могу подићи на писарници општине Крупањ ако су добављачи РПГ а уколико су добављачи привредни субјекти исти ће издавати предрачун у складу са законским прописима. Предрачун/рачун уз захтев за подстицајна средства предаје се општинској комисији за спровођење подстицаја преко писарнице или поште. Уз предрачун/рачун се доставља следећа документација на име носиоца РПГ: 1. документација из РПГ (потврда о активном статусу за подносиоца захтева и добављача за куповину кв. припл. грла, извод из регистра, структура биљне производње и структура животињске производње); 2. фотокопија личне карте; 3. потврда-документ из надлежне ветеринарске станице или одгајивачке организације о броју квалитетних уматичених грла са ИД бројевима (бројеви ушних марки) са стањем на дан 31.12.2021. године, уколико конкурише за набавку квалитетних приплодних грла стоке. Комисија прима захтеве по рачунима/предрачунима све до краја конкурса и врши обраду захтева по критеријуму селекције/бодовања до утрошка средстава и оглашава прелиминарну ранг листу уз писано обавештење, да сви кандидати који испуњавају услове програма а конкурисали су по предрачуну, у року од 30 дана (од момента истицања обавештења на огласну таблу) доставе општини рачуне/уплатнице и осталу потребну документацију за исплату подстицаја. Подносилац захтева по предрачуну, може да промени добављача под истим условима (цене за подстицај се рачунају из првобитно предатог предрачуна), уколико добављач из оправданих разлога не може да испоручи предмет инвестиције у року и о томе благовремено писмено обавести општину Крупањ. Уколико неки од кандидата одустане од реализације инвестиције обавештава се следећи са листе да приступи реализацији инвестиције и достави рачуне/уплатнице уз осталу потребну документацију у року прописаним конкурсом. Регистрована пољопривредна газдинства која су конкурисала за подстицаје за младе уз рачуне/предрачуне а нису остварила право на подстицај могу конурирати са рачунима за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава у оквиру мере 101. у складу са прописаним условима за инвестиције у физичку имовину. Осим наведене документације, након реализације инвестиције (у зависности од врсте инвестиције) потребна је и додатна документација: 1. фискални рачун (ако је готовинско плаћање и плаћање картицом), 2. оригинал рачун, 3. отпремницу на име купца, 4. гарантни лист за опрему и механизацију која подлеже издавању гарантног листа, односно изјаву добављача да не подлеже гаранцији; 5. уверење из текуће године надлежне пореске управе да добављач није у пдв-у (уколико на рачуну није исказан пдв) или акт са сајта пореске управе за правна лица и предузетнике, односно изјава за физичка лица 6. уколико добављач нема обавезу евидентирања промета преко фискалне касе у складу са важећим прописима, подносилац захтева је у обавези да достави уплатницу на рачун добављача или налог за пренос, уз извод оверен од стране банке или потврду о извршеном преносу; 7. педигре за квалитетна приплодна грла говеда; 9. матичне листове за квалитетна приплодна грла оваца или коза, односно пасош за говеда, односно потврда о обележавању за овце/козе преведена на име подносиоца захтева; 10. уверење о здравственом стању животиња (овереним датумом на полећини и именом новог власника); 11. сертификат или решење расадника за текућу годину, уверење о здравственом стању садница, декларацију за саднице воћа или царинска исправа за робу из увоза; 12. потписану изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; 13. уверење из локалне пореске администрације не старије од три месеца од дана подношења захтева да је измирио доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца и чланове газдинства. Доказе да је обвезник ПИО преко пољопривреде комисија прибавља по службеној дужности у складу са Законом о општем управном поступку а може прибавити и доказ о измиреним обавезама по основу изворних јавних прихода за носиоце и чланове газдинства у складу са предходно потписаном изјавом подносиоца захтева сходно члану 103. ЗУП-а. На основу сугестија ДРИ, Комисија за спровођење програма, извршиће и контролу добијених подстицаја из предходних година, на начин који ће сама организовати. За утврђивање чињенице да ли је подносилац захтева (нови власник животиње) за подстицај за набавку квалитетне приплодне стоке, истовремено и одгајивач или један од предходних власника, комисија ће по службеној дужности извршити увид у поднету документацију или ће прибавити податке од надлежне ветеринарске станице или одгајивачке организације. Након обрађених података приступа се контроли набављених подстицаја на терену, сачињава коначна листа почетне помоћи за младе РПГ и доставља општинском Већу општине Крупањ које доноси Одлуку о додели почетне помоћи за младе РПГ. Подносиоци захтева имају право на приговор у року од 8 дана од истицања Одлуке на огласној табли. По правоснажности Одлуке потписују се уговори о додели почетне помоћи младим РПГ између председника општине и РПГ о међусобним правима и обавезама. Обавеза корисника подстицаја је да добијене подстицаје користи са пажњом доброг домаћина и да инвестицију за коју је остварио подстицајна средства не отуђи најмање 5

година од дана исплате подстицајних средстава, осим за набавку квалитетних приплодних говеда, оваца и коза, где је уговорна обавеза 3 године, набавку фолија и трака и приплодних овнова/ јарчева где је обавеза корисника подстицаја је да добијене подстицаје користи са пажњом доброг домаћина и инвестицију не отуђи најмање 2 година од дана исплате подстицајних средстава. У случају угинућа или принудног клања квалитетног приплодног грла у периоду трајања уговорне обавезе, корисник подстицаја не враћа подстицајна средства ако у року од 30 дана од дана угинућа или принудног клања општини исто пријави и достави доказ издат од стране надлежне ветеринарске службе. У року од 15 дана од потписивања уговора председник општине доноси решење о исплати подстицајних средстава. Нераспоређена средства по овој мери могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције (редоследу пристизања захтева), на основу предходно добијене сагласности министарства и усвојене измене програма од стране СО-е до утрошка средстава.

2.5. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.5.1. Образложење: Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина. На недостатак знања и додатних вештина код сеоског становништва упућују и подаци да само мали број носиоца газдинстава имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде, а највећи део носиоца газдинстава имају знање стечено праксом. Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва, као и показне активности које ће бити усмерене на пољопривредне произвођаче, сеоско становништво.

2.5.2. Циљеви мере: Општи циљеви: развој пољопривреде и руралних подручја заснован на знању; повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава у руралним срединама; одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва. Специфични циљеви: повећање нивоа стручног знања и вештина сеоског становништва; примена нових технологија и иновација; јачање капацитета за прихватање знања кроз развијање свести и мотивисаности за образовањем.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Програм је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја РС 2014-2024 ("Службени гласник РС" бр.85/2014).

2.5.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници средстава ове мере су: РПГ, пољопривредна удружења, правна лица регистровани за превоз путника, општина Крупањ и грађани.

2.5.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисници у оквиру инвестиције 402.1 морају бити уписан у АПР за превоз путника, што доказују одговарајућом документацијом.

2.5.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	најповољнији понуђач	да	

2.5.10. Интензитет помоћи: За информативне активности опредељено је 40.000,00 динара: посета пољопривредним сајмовима и другим манифестацијама, посета успешним пољопривредницима као примери добре пољопривредне праксе, општина би 100% финансирала трошкове путовања, након спроведеног поступка у складу са Законом о јавним набавкама, након чега би закључила уговор са најповољнијим понуђачем-превозником.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број организованих манифестација, сајмова, изложби и студијских путовања

2.5.12. Административна процедура: Средства за меру-Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју, спроводи Комисија за спровођење програма у сарадњи са стручним сарадником који обавља послове јавне набавке. Избор пружаоца услуге вршиће у складу са Законом о јавним набавкама. Председник општине након извршене уговорене обавезе донеће решење о исплати средстава

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Мачванска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	342	рзс*
Број насеља	23	рзс*
Број катастарских општина	24	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	Шљивова, Кржава, Томањ, Богоштица, Планина и Брштица	
Демографски показатељи		
Број становника	17295	рзс**
Број домаћинстава	5620	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	51 ст/км2	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-14,35%	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-15,08%	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	15,09%	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	17,56%	рзс**
Просечна старост	42,9 година	рзс*
Индекс старења	4,89	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	31,79%	рзс*
Основно образовање (%)	20,70%	рзс*
Средње образовање (%)	38,99%	рзс*
Више и високо образовање (%)	5,72%	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	74,4%	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Регион Шумадије и Западне Србије	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	смеђе шумско земљиште, лесивирано, ранкери, смонице, псеудоглеј, алувијално земљиште 5., 6. и 7. класе	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	926mm	Интерни
Средња годишња температура (oC)	9,9 oC	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Јадар, Ликодра и притоке	Интерни
Површина под шумом (ha)	13849 ha	рзс*

Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	40,49%	рзс*
Почумљене површине у претходној години (ha)	0	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	17029 m ³	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	4061, плус 29 без земљишта (4090 укупно)	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	2795 активних	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	2781	
- правна лица и предузетници (%)	14 (11 предузећа и 3 предузетника)	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	12253 ha	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	35,83%	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	окућница-202ха, ораница и башта-5872 ha, ливаде и пашњаци-3792ха, воћњаци-2368ха, расадници-8ха и остало земљиште-2ха	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	Жита 3701ха, инд.б. 53ха, поврће 19ха, кр.б. 1805ха, остало 46ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	3,0172 ha	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	100ха	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	0	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	351	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	12253ха кпз, нема клас. сист. за одв.	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	178	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	282,9773 ха на територији општине Крупањ	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	планирано за закуп у 2021. години 64,5785ха	Интерни
- физичка лица (%)	дато у закуп 2018.г. 3,4648ха на десет година	Интерни
- правна лица (%)	0	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	Говеда-краве 2750 а уматичених 1085, свиње обележене 2814, оваца 26319 а уматичених 3900, коза 392 од тога 40 уматичених, 10000 кошница пчела , 185 пчелара	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	Трактори-887, комбајни-146, берачи-87, сетвоспремачи-27, прскалице-436, остало-5595	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	за говеда2225, за производе 2670, силажу-42, машине 1170	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	Хладњака-8, сушара-40, стакленик-1, пластеника-60	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	Мин.ђуб.7293ха-3653ПГ, ср.за заш.4409ха-3129ПГ	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	9523 ПГ, 55 пр.лица	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	0,59 % на ПГ	рзс***
Годишње радне јединице (број)	4833	рзс***

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	3	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	Житарице 3700 ха, поврће 257 ха, воће 2383 ха, виногради 5ха, крмно биље 1804 ха, индустријско биље 53ха	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	42060 ком. крупних грла, 67602 ком живине	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	692,3 km	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	3 поште и 4588 претплатника	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	1800	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	1600	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	275000м ³	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	0	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	нема	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	21	рзс*
Број становника на једног лекара	1055	рзс*
Број корисника социјалне заштите	2171	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	738	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	37	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	укупно 2805 туриста, 16,7 је просечан број ноћења дом. и стр.	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	ПССС Лозница	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	584	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС